

Erityiskertomus

Yhteinen kriisiratkaisuneuvosto: Pankkiunionia koskeva haastava työ on aloitettu, mutta edessä on vielä pitkä tie

(annettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn
sopimuksen 287 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti)

4
1977 - 2017

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

Tarkastustiimi

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksissa käsitellään eri talousarvioaloilla tai hallinnon aloilla toimitettujen tuloksellisuuden ja säännönmukaisuuden tarkastusten tuloksia.

Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee nämä tarkastustehtävät siten, että niillä saadaan aikaan mahdollisimman suuri vaikutus. Se ottaa valinta- ja suunnitteluvaiheessa huomioon tuloksellisuuteen tai säännönmukaisuuteen kohdistuvat riskit, asianomaisten tulojen tai menojen määrän, tulevat kehityssuunnat sekä poliittiset näkökohdat ja yleisen edun.

Tämän kertomuksen laati IV tarkastusjaosto, jonka puheenjohtaja on tilintarkastustuomioistuimen jäsen Baudilio Tomé Muguruza. Jaoston erikoisaloina ovat markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous. Tarkastus toimitettiin tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Kevin Cardiffin johdolla. Lisäksi kertomuksen laadintaan osallistuivat kabinettipäällikkö Gediminas Mačys, kabinettiaivustaja Shane Enright, johtaja ja toimialapäällikkö Zacharias Kolias sekä tehtävävastaava Helmut Kern.

Tarkastustiimiin kuuluivat Matthias Blaas, Helmut Frank, Vasileia Kalafati, Anna Ludwikowska, Radek Majer, Heikki Kivistö ja Natalie Hagmayer.

Vasemmalta oikealle: Natalie Hagmayer, Anna Ludwikowska, Shane Enright, Helmut Kern, Radek Majer, Helmut Frank, Kevin Cardiff, Matthias Blaas, Zacharias Kolias, Vasileia Kalafati ja Gediminas Mačys.

SISÄLLYS

	Kohta
Lyhenteet	
Sanasto	
Tiivistelmä	I–XI
Johdanto	1–12
Pankkiunioni	1–4
Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tehtävä	5–8
Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston yhteistyö muiden viranomaisten kanssa	9–12
Tarkastuksen sisältö ja tarkastustapa	13–23
Tarkastuksen sisältö ja menetelmät	13–21
Evidenssin saatavuus ja luottamuksellisuuteen liittyvät seikat	22–23
Huomautukset	24–142
Kriisinratkaisusuunnitelmat: paljon työtä on vielä kesken	24–83
Käynnissä oleva suunnittelu	25–34
Yleiskatsaus kriisinratkaisusuunnitelman sisältöön	35–36
Kriisinratkaisusuunnitelmista puuttuu edelleen keskeisiä osatekijöitä	37–82
Sääntökirjan puutteellinen noudattaminen	83
Kriisinratkaisun suunnitteluohjeita on parannettava	84–102
Käsikirjoihin ja malleihin tarvitaan päivityksiä ja parannuksia	85–93
Ohjeasiakirjat	94–99
Olellaisia esteitä ja MREL-vähimmäisvaatimuksia koskevat toimintaperiaatteet	100–101
Johdon valvonta ja laadunvarmennus	102
Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla on suuri henkilöstövaje	103–118
Jatkuvasti jäljessä henkilöstöä koskevista tavoitteista	104–114
Henkilöstöosaston resurssipula vaikuttaa rekrytointiin	115–118

Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja EKP:n kanssa tehtävän yhteistyön kehystä on parannettava	119–142
Yhteistyö kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa ei ole selkeää	120–129
EKP:n kanssa tehtävän yhteistyön kehyksessä on puutteita	130–142
Johtopäätökset ja suositukset	143–158
Kriisinratkaisun suunnittelu on edelleen kesken	146–150
Kriisinratkaisun suunnittelua koskeva sääntöjärjestelmä ei ole vielä valmis	151
Henkilöstöressurssien riittämättömyys	152–153
Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön kehystä on parannettava	154
EKP:n kanssa tehtyä yhteisymmärryspöytäkirjaa on parannettava	155
Lainsäädäntökehys luo haasteita yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle	156–158

Liite I – Yleiskatsaus yhteisen sääntökirjan tärkeimpiin osiin

Liite II – Luettelo puuttuvasta evidenssistä

Liite III – Luettelo otokseen valituista tiivistelmistä puuttuvista tiedoista

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

LYHENTEET

BRR-direktiivi	Pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190)).
DGS	Talletussuojajärjestelmä
DGS-direktiivi (talletussuojadirektiivi)	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149)
EKP	Euroopan keskuspankki
EPV	Euroopan pankkiviranomainen
MREL	Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus (<i>Minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i>)
SEUT	Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus
SRB	Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (<i>Single Resolution Board</i>)
SREP	Vakavaraisuuden arviointiprosessi (<i>Supervisory review and evaluation process</i>)
YKM	Yhteinen kriisinratkaisumekanismi
YKM-asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismiin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1)
YVM	Yhteinen valvontamekanismi

SANASTO

Kriisinratkaisu	Kriisinratkaisu on kaatuvan pankin hallittua likvidaatiota koskeva menettely, jonka tarkoituksena on varmistaa pankin olennaisten toimintojen jatkuvuus ja säilyttää rahoitusvakaus. Menettelyn tavoitteena on suojata julkisia varoja huolehtimalla siitä, että turvautuminen poikkeukselliseen julkiseen rahoitustukeen on mahdollisimman vähäistä.
Kriisinratkaisukollegiot	Elimiä, jotka koostuvat useiden kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten jäsenistä ja jotka perustetaan varmistamaan kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten yhteistyö rajatylittävän pankkikonsernin kriisinratkaisun kaikissa vaiheissa.
Kriittiset toiminnot	Pankin toiminta, palvelut tai toiminnot, joiden keskeytyminen todennäköisesti häiritseisi rahoitusvakautta tai reaalityökalouden kannalta elintärkeitä palveluja.
Olennot esteet	Vakavia esteitä, jotka voivat haitata pankin likvidaatiota tai kriisinratkaisua ja jotka kriisinratkaisuviranomaiset ovat määritelleet pankin purkamismahdollisuuksien arvioinnin yhteydessä. Kriisinratkaisuviranomaisilla on laajat valtuudet vaatia pankkeja puuttumaan tällaisiin esteisiin tai poistamaan ne annetussa määräajassa. Esimerkiksi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi vaatia pankkia luopumaan tietyistä varoista, rajoittamaan toimintaansa tai muuttamaan oikeudellisia tai toiminnallisia rakenteitaan.
Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus	Vaatimus, jota pankkien on noudatettava koko ajan pitämällä hallussaan helposti alentamiskelpoisia instrumentteja sen varmistamiseksi, että tappiot voidaan kattaa ja pankkien pääomapohjaa voidaan vahvistaa, jos ne joutuvat taloudellisiin vaikeuksiin ja myöhemmin kriisinratkaisuun.
Sisäiset kriisinratkaisuryhmät	YKM-asetuksen 83 artiklan mukaisesti yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi perustaa sisäisiä kriisinratkaisuryhmiä, jotka koostuvat sen omasta henkilöstöstä sekä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten henkilöstöstä ja tarvittaessa euroalueen ulkopuolisista jäsenvaltioista lähetetyistä tarkkailijoista. Sisäisillä kriisinratkaisuryhmillä on keskeinen asema yhteistyössä ja viestinnässä, kun yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset valmistelevat kriisinratkaisusuunnitelmia. Ryhmiä perustetaan kaikkia yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvia pankkeja varten. Ryhmiä johtavat yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ylempien toimihenkilöiden joukosta nimitetyt koordinaattorit.
Talletussuojajärjestelmä	Talletussuojajärjestelmä on järjestelmä, jolla varmistetaan, että tallettajia suojellaan tappioilta tietyin rajoituksin tiettyyn enimmäismäärään asti, jos pankki kaatuu.
Valvonta	Pankkitoiminnan valvonnalla tarkoitetaan sitä, että viranomaiset seuraavat pankkien taloudellista tulosta ja toimintaa, jotta voidaan varmistaa, että niiden toiminta on turvallista, asianmukaista sekä

	sääntöjen ja säännösten mukaista.
Velkakirjojen arvon alaskirjaus	Kriisinväliväline, jolla vähennetään pankin velkoja, minkä seurauksena asiakkaiden talletusten ja joukkovelkakirjojen nimellisarvo alenee pakotetusti. Velkoja, joihin velkakirjojen arvon alaskirjausta voidaan soveltaa, kutsutaan "alentamiskelpoisiksi".
Ydinliiketoiminta-alue	Pankin olennaiset tulon tai voiton lähteet.

TIIVISTELMÄ

I. Jotta voidaan estää vuoden 2008 rahoituskriisin toistuminen Euroopassa, EU on kehittänyt uusia institutionaalisia rakenteita, joilla varmistetaan entistä turvallisempi rahoitusala sisämarkkinoilla. Niitä ovat esimerkiksi yhteinen valvontamekanismi (YVM) ja yhteinen kriisinratkaisumekanismi (YKM). Tässä kertomuksessa keskitytään yhteiseen kriisinratkaisuneuvostoon (SRB), joka muodostaa yhdessä euroalueen kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa yhteisen kriisinratkaisumekanismin.

II. On annettu ”yhteinen sääntökirja”, joka koostuu pankkien kriisinratkaisua ja valvontaa koskevista yhdenmukaistetuista säädöksistä ja ohjeista. Yhteinen sääntökirja sisältää useita kriisinratkaisuun liittyviä tekijöitä, jotka yhdessä ohjaavat yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työtä. Vuonna 2015 perustettu yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on vielä periaatteessa ”perustamisvaiheessa”, ja sitä on vaadittu ottamaan erittäin merkittäviä vastuuta erittäin lyhyessä ajassa.

III. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työ olisi nähtävä osana järjestelmää, johon kuuluvat myös valvontaviranomaiset (esimerkiksi EKP) ja sääntelyelimet (kuten Euroopan pankkiviranomainen). Valvontaviranomaiset vastaavat vastuualueelleen kuuluvien pankkien jatkuvasta vakavaraisuusvalvonnasta. Jos elvytystoimenpiteet tai varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteet eivät tehoa, katsotaan, että pankki ”kaatuu tai sen kaatuminen on todennäköistä”, ja kriisinratkaisuviranomaiset ottavat vastuun. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaa kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten avustamana kunkin vastuualueelleen kuuluvien pankkien kriisinratkaisua koskevasta varautumissuunnitelmasta ja kriisinratkaisumenettelyjen hallinnoinnista tarpeen mukaan ja silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuulle kuuluvat kaikki merkittävät pankit ja vähemmän merkittävät rajatylittävää toimintaa harjoittavat pankit euroalueella.

IV. SEUT-sopimus antaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle oikeuden tutustua tarkastettavan kaikkiin asiakirjoihin, joita tarvitaan tarkastuksen suorittamiseksi. Tämän tarkastuksen aikana yhteisen kriisinratkaisuneuvoston johto ja henkilöstö luovuttivat

runsaasti asiakirjoja, joiden ansiosta tässä kertomuksessa esitetyt päätelmät voitiin tehdä luotettavasti. Kaikkia pyydettyjä asiakirjoja ei kuitenkaan toimitettu.

V. Tilintarkastustuomioistuin totesi, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston perustaminen tyhjistä erittäin lyhyessä ajassa on ollut erittäin suuri haaste. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisusuunnitelmien valmistelussa havaittiin puutteita. Vaikka kyseisiin puutteisiin on puututtava sekä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston sisällä että siihen sovellettavissa lainsäädäntö- ja yhteistyöjärjestelyissä, on otettava huomioon, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on vasta perustettu.

VI. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ole vielä saanut valmiiksi vastuualueelleen kuuluvien pankkien kriisinratkaisusuunnitelmia. Kriisinratkaisuneuvosto on tehnyt pitkään ja tiiviisti töitä varmistaakseen, että ainakin kriisinratkaisusuunnitelmien alustavat versiot olisi tehty useimmille pankeille. Vuonna 2016 hyväksytyt suunnitelmat eivät kuitenkaan täyttäneet huomattavaa osaa yhteisessä sääntökirjassa asetetuista vaatimuksista. Vaikka saatavilla olevat lisätiedot lieventävät tätä ongelmaa jonkin verran, lainsäädännön vaatimusten täyttämiseksi on edelleen huomattavia puutteita.

VII. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston olisi ensin määritettävä, milloin ensimmäinen yhteistä sääntökirjaa täysin noudattava kriisinratkaisusuunnitelma laaditaan kullekin sen vastuualueeseen kuuluvalla pankilla. Sen olisi tämän jälkeen pyrittävä laatimaan kyseiset suunnitelmat asettamalla ne tärkeysjärjestykseen suunnitelmien riskialttiuden mukaan. Kussakin suunnitelmassa olisi käsiteltävä kyseisen pankin purkamismahdollisuuksia ja valittujen kriisinratkaisustrategioiden toteutettavuutta ja uskottavuutta.

VIII. Jotta varmistetaan, että pankkialan tappionsietokyky on riittävä, yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on viimeisteltävä myös kriisinratkaisun suunnittelua koskeva sääntö- ja ohjausjärjestelmä, mukaan luettuna toimintaperiaate, jonka mukaan määritetään omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset. Ohjeasiakirjoja ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjaa on kehitettävä tai päivitettävä tarpeen mukaan.

IX. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on alusta alkaen ollut vaikea palkata riittävästi henkilöstöä, jolla on asianmukainen osaaminen. Henkilöstön palkkaamiseen liittyvät

viivästykset ovat vaikuttaneet kielteisesti kaikkiin yhteisen kriisiratkaisuneuvoston toimintaloihin henkilöstön sitoutumisesta ja motivaatiosta huolimatta. Yhteisen kriisiratkaisuneuvoston on vauhditettava työhönottoa ja annettava henkilöstöosastolle riittävät resurssit, jotta tämä selviää työhönottoon liittyvistä haasteista, erityisesti erityisasiantuntijoiden ja ylempien toimien osalta. Jos henkilöstöä koskevia tavoitteita ei saavuteta tai jos tarvitaan väliaikaisia toimenpiteitä, yhteisen kriisiratkaisuneuvoston on harkittava vaihtoehtoisia ratkaisuja.

X. Operatiivisten tehtävien jako, mukaan luettuna vastuunjako, kansallisten viranomaisten ja yhteisen kriisiratkaisuneuvoston välillä on edelleen epäselvä, eikä sisäisissä kriisiratkaisuryhmissä ole riittävästi henkilöstöä. Yhteisen kriisiratkaisuneuvoston on ratkaistava nopeasti nämä kysymykset.

XI. Yhteinen kriisiratkaisuneuvosto on saanut paljon kokemusta lainsäädäntökehityksen soveltamisesta. Tämän kokemuksen pohjalta yhteisen kriisiratkaisuneuvoston olisi pyydettävä lainsäätäjää tekemään muutoksia, joilla lisätään yhteisen kriisiratkaisuneuvoston työn tehokkuutta ja osuutta järjestelmässä. Tässä yhteydessä olisi tehtävä muutoksia, jotka vaikuttavat sen toimeksiantoon sekä tietojen saantiin ja siirtoon EKP:n kanssa (erityisesti yhteisymmärryspöytäkirjan yhteydessä). Yhteisen kriisiratkaisuneuvoston käyttöön olisi asetettava myös moratorioväline.

JOHDANTO

Pankkiunioni

1. Jotta voidaan estää vuoden 2008 rahoituskriisin toistuminen Euroopassa, EU on toteuttanut toimintapolitiikkoja, joilla varmistetaan entistä turvallisempi rahoitusala sisämarkkinoilla. Toimintapolitiikkoihin kuuluvat pankkien entistä tiukemmat pääoma- ja maksuvalmiussäännöt, kaatuvien pankkien hallinnointia koskevat yhdenmukaistetut säännöt ja entistä parempi tallettajien suoja. Tämä uusi lainsäädäntökehys ja siihen liittyvät elimet ja viranomaiset muodostavat yhdessä EU:n pankkiunionin.
2. Pankkiunionissa on kaksi institutionaalista pilaria. Ensimmäinen on pankkien yhteinen valvonta yhteisen valvontamekanismin (YVM) avulla. Toinen on pankkien¹ hallittua likvidaatiota koskeva menettely, yhteinen kriisintarkaisumekanismi (YKM). Kolmanneksi pilariksi on ehdotettu eurooppalaista talletussuojajärjestelmää. Tässä kertomuksessa keskitytään yhteiseen kriisintarkaisuneuvostoon, jolla on yhdessä euroalueen kansallisten kriisintarkaisuviranomaisten kanssa yhteisen kriisintarkaisumekanismin kautta ”keskitetyt kriisintarkaisuvalltuudet” huolehtia kaatuvista pankeista.
3. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto ja kansalliset kriisintarkaisuviranomaiset ovat yhteisesti vastuussa pankkien kriisintarkaisuprosesseista. Kriisintarkaisun avulla pyritään mahdollistamaan pankin kriittisten toimintojen jatkuminen. Jos pankilla ei ole kriittisiä toimintoja ja sen kaatuminen ei aiheuttaisi riskiä rahoitusvakaudelle, pankki lakkautetaan tavanomaisten maksukyvyttömyysmenettelyjen avulla. Uuden sääntelykehysten perusajatuksena on minimoida epävakautta ja häiriöitä aiheuttavat pankkien kaatumiset, samalla kun tarjotaan asianmukainen suoja velkojille EU:n ja jäsenvaltioiden sääntöjen puitteissa. Jos sääntelykehys pannaan täytäntöön asianmukaisesti, sillä rajoitetaan julkisen talouden kustannuksia ja lisätään rahoitusvakautta, mikä edistää talouskasvua.

¹ Termillä 'pankki' tarkoitetaan tässä kertomuksessa YKM-asetuksen 2 artiklassa tarkoitettuja laitoksia.

4. EU on kehittänyt vuodesta 2013 lähtien pankkien valvontaa ja kriisinratkaisua koskevia yhdenmukaistettuja sääntöjä. Ne tunnetaan 'yhteisen sääntökirjan' nimellä. Kriisinratkaisun osalta (ks. yksityiskohdat **liitteestä I**) yhteinen sääntökirja koostuu pääasiassa yhteistä kriisinratkaisumekanismia kokevasta asetuksesta (YKM-asetus), pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivistä (BRR-direktiivi), komission delegoiduista asetuksista ja Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) standardeista ja ohjeista.

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tehtävä

5. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vastaa tarvittaessa kaikkien merkittävien pankkien kriisinratkaisusta euroalueella sekä rajojen yli toimivien vähemmän merkittävien pankkien kriisinratkaisusta². Vähemmän merkittävä rajatylittävää toimintaa harjoittava pankki koostuu euroalueella sijaitsevasta emoyrityksestä ja vähintään yhdestä tytäryrityksestä, joka sijaitsee toisessa euroalueen jäsenvaltiossa. Tammikuussa 2017 yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuulle kuului 141 pankkia, joiden osuus euroalueen pankkien kokonaisvaroista on yli 80 prosenttia. Kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset vastaavat kaikkien muiden pankkien kriisinratkaisusta kansallisella tasolla. Näitä oikeussubjekteja on noin 3 250³.

6. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tärkeimpinä tehtävinä on

- a) laatia kriisinratkaisusuunnitelmat kaikille sen vastuualueeseen kuuluville pankeille ja määrittää taso veloille ja omille varoille, joiden arvo voidaan kirjata alas kriisinratkaisun yhteydessä (turvapuskuri, josta käytetään nimitystä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus (MREL))
- b) antaa kriisinratkaisupäätöksiä toimista, joita toteutetaan pankin kriisinratkaisun yhteydessä

² YKM-asetuksen 7 artiklan 2 kohta ja <https://srb.europa.eu/en/node/44>

³ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/list/who/html/index.en.html>

- c) varmistaa yhdenmukaistaminen ja johdonmukaisuus yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa
- d) hallinnoida yhteistä kriisinratkaisurahastoa, josta tuetaan kriisinratkaisuprosesseja taloudellisesti tietyissä olosuhteissa⁴.

7. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto perustettiin YKM-asetuksen nojalla elokuussa 2014 ja siitä tuli riippumaton elin tammikuusta 2015 alkaen. Komissio hallinnoi sitä väliaikaisesti (muutaman kuukauden) ennen kuin sen johtokunnan jäsenet astuivat virkaan. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston päätoimipaikka on Brysselissä, ja työntekijöitä oli vuoden 2016 lopussa noin 170. Se on edelleen periaatteessa perustamisvaiheessa.

8. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto tekee päätöksensä johdon istunnoissa ja täysistunnoissa. Johdon istuntoihin osallistuu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja neljä pysyvää jäsentä (jotka eivät edusta kansallisia kriisinratkaisuviranomaisia). Puheenjohtaja (tai varapuheenjohtaja) ja neljä pysyvää tarkkailijaa äänestävät johdon istunnoissa. Istuntoihin, joissa käsitellään tiettyä pankkia, osallistuu myös kyseisen jäsenvaltion kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen edustaja ('laajennettu' johdon istunto). Täysistuntoihin osallistuu kunkin kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen edustaja, ja niiden on osallistuttava kriisinratkaisupäätöksiin, jos kriisinratkaisurahasto on antanut asianomaiselle kriisinratkaisulle tukea yhteensä yli viisi miljardia euroa (tai maksuvalmiustukea yli kymmenen miljardia euroa).

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

9. Taloudellisissa vaikeuksissa olevaa pankkia koskevassa menettelyssä voi olla valmistelun ja suunnittelun jälkeen kolme operatiivista vaihetta (ks. ***kaavio 1***). Ensimmäinen on elvytysvaihe, jossa pankkia vaaditaan toteuttamaan sen omassa elvytysuunnitelmassa

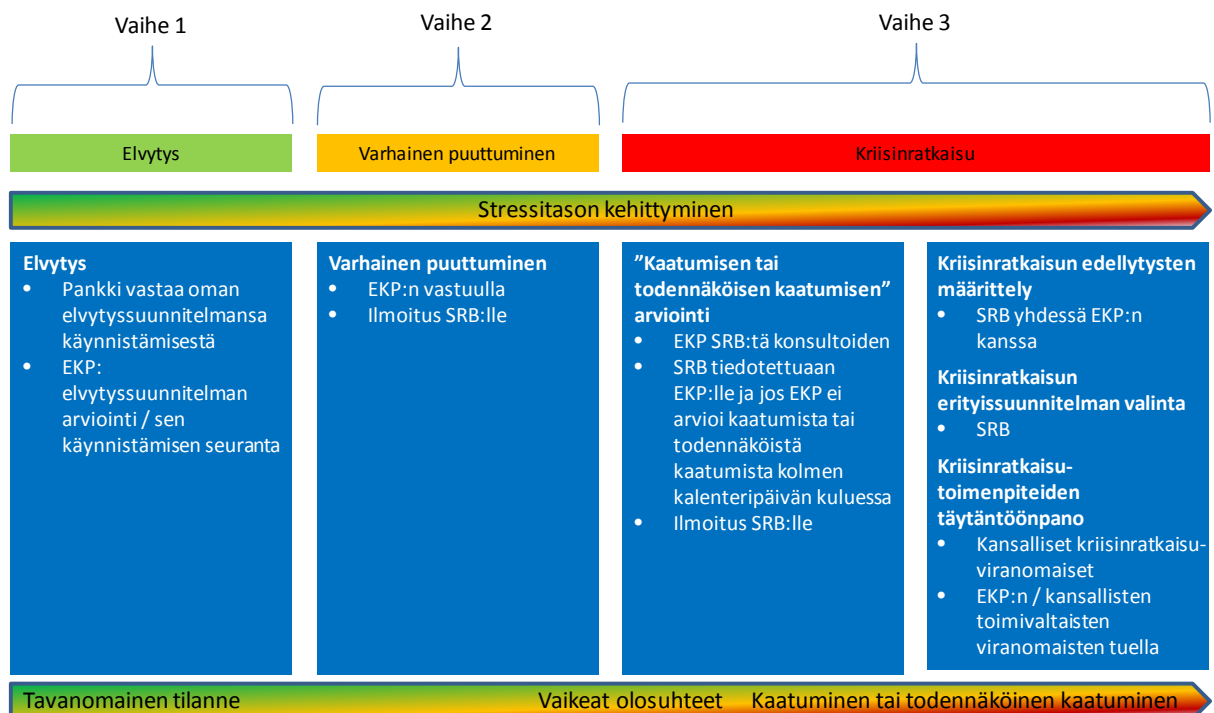
⁴ Yhteinen kriisinratkaisurahasto koostuu euroalueen pankkien maksuista. Siltä osin kuin tappiot siirretään kriisinratkaisurahastolle, rahastoa voidaan käyttää vain, jos osakkeenomistajat tai velkojat, myös joukkovelkakirjojen haltijat, ovat jo suorittaneet tappioiden kattamiseksi vähintään kahdeksan prosenttia kaikista veloista pankin kriisinratkaisun yhteydessä (YKM-asetus, 27 artiklan 7 kohta ja 76 artiklan 3 kohta).

esitetyt toimet. Elvytysuunnitelman arvioi valvontaviranomainen, joka on euroalueella merkittävien pankkien tapauksessa EKP.

10. Seuraava (vakavampi) vaihe on varhainen tilanteeseen puuttuminen, jossa valvontaviranomaisella on valtuudet toteuttaa erityistoimenpiteitä. Yhteinen kriisintarkkailuneuvosto ei ole päätöksentekijä kahdessa ensimmäisessä vaiheessa, mutta sillä on jaettu vastuu pankin olosuhteiden seurannasta ja se valmistelee mahdollisia kriisintarkkailutoimia, jotka mainitaan seuraavassa vaiheessa.

11. Kolmas vaihe on kriisintarkkailu, ja siinä yhteisellä kriisintarkkailuneuvostolla on ratkaiseva asema. Kriisintarkkailu aloitetaan, jos EKP ilmoittaa yhteiselle kriisintarkkailuneuvostolle, että yhteisen valvontamekanismin valvonnassa oleva pankki ”kaatuu tai sen kaatuminen on todennäköistä” tai jos yhteinen kriisintarkkailuneuvosto tekee itsenäisesti saman arvioinnin. Yhteinen kriisintarkkailuneuvosto voi päättää asettaa yhteisön kriisintarkkailuun vain, jos myös seuraavat ehdot täyttyvät, eli käytettävissä ei ole vaihtoehtoisia toimenpiteitä ja kriisintarkkailua pidetään yleisen edun mukaisena (maksukyvyttömyysääntöjen soveltamisen sijasta). Koska järjestelmään kuuluvat EKP, yhteinen kriisintarkkailuneuvosto sekä muut kansalliset ja EU:n viranomaiset, korkealaatuinen viestintä ja keskinäinen ymmärrys ovat olennaisia onnistumisen kannalta.

Kaavio 1 – Elvytyksestä kriisinratkaisuun

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin, mukautettujen EKP:n tietojen perusteella.

12. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi hyväksyä kriisinratkaisun erityissuunnitelman, johon kuuluu kriisinratkaisurahaston käyttö, vain jos komissio on päättänyt, että käyttö on valtioneuvoston mukainen. Tämän jälkeen komissio hyväksyy kriisinratkaisumääräyksessä vahvistetun kriisinratkaisurahaston määrän.

TARKASTUKSEN SISÄLTÖ JA TARKASTUSTAPA

Tarkastuksen sisältö ja menetelmät

13. Tarkastuksessa tutkittiin, voiko yhteinen kriisinratkaisuneuvosto toteuttaa pankkien kriisinratkaisua vaikuttavalla tavalla. Tilintarkastustuomioistuin arvioi erityisesti seuraavia seikkoja:

- yhteisen kriisinratkaisuneuvoston toteuttaman yksittäisiä pankkeja koskevan kriisinratkaisun suunnittelun laatu (ks. **kohdat 24–83**)
- onko yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla riittävät valmiudet noudattaa kriisinratkaisun suunnittelua koskevaa säädöskehystä (ks. **kohdat 84–102**)

c) ovatko yhteisen kriisinratkaisuneuvoston henkilöstöresurssit riittävät sille annettujen tehtävien hoitamiseksi ja onko yhteistyökehys riittävä (ks. **kohdat 103–142**).

14. Tässä kertomuksessa esitetään johtopäätöksiä ja suosituksia (ks. **kohdat 143–158**) tämän rakenteen pohjalta.

15. Kohdan a osalta tutkittiin, ovatko yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisusuunnitelmat asianmukaisia ja järjestelmällisiä ja sisältykö niihin purkamismahdollisuuksien arviointi sekä MREL-vähimmäisvaatimusten määrittäminen.

16. Tältä osin tarkastuksen kohteena oli 58 valmista kriisinratkaisusuunnitelmaa, jotka yhteinen kriisinratkaisuneuvosto oli laatinut pankeille tammikuun 2017 loppuun mennessä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto antoi näistä suunnitelmista tarkastettavaksi viisi keskeistä lukua (ks. **kohta 26**). Kustakin luvusta tarkastettiin perusjoukosta satunnaisesti valitut kahdeksan esimerkkiä, enintään kaksi lukua yhdestä suunnitelmasta. Tämä tarkoitti yhteensä 40:tä lukua (kattaen 31 eri pankkia). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto poisti valituista luvuista kaikki pankkikohtaiset tiedot ja EKP:ltä peräisin olevat tiedot. Tämä lähestymistapa antoi tarkastustiimille mahdollisuuden perehtyä yksityiskohtaisesti suunnitelmien keskeisiin näkökohtiin ja tehdä tärkeitä päätelmiä. Näin ei kuitenkaan pystytty täysin arvioimaan suunnitelmien kattavuutta ja sisäistä johdonmukaisuutta, minkä vuoksi tarkastajien oli pyydettävä lisätietoja (ks. **kohta 36**). Niitä saatiin kolmesta pankista.

17. Kohdan b osalta arvioitiin, soveltaako yhteinen kriisinratkaisuneuvosto asianmukaista sääntöjärjestelmää, mukaan luettuina kriisinratkaisun suunnittelua koskevat käsikirjat, ohjeet ja kehykset.

18. Kohdan c osalta arvioitiin, onko yhteinen kriisinratkaisuneuvosto palkannut oikean määrän työntekijöitä, joilla on tarvittava osaaminen, ja tarjonnut heille lisäkoulutusta. Lisäksi arvioitiin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja EKP:n kanssa tekemän yhteistyön vaikuttavuutta.

19. Tarkastuksessa käytettiin kriteerejä, jotka olivat peräisin seuraavista lähteistä:

a) YKM-asetuksen ja BRR-direktiivin lakisääteiset vaatimukset

- b) komission delegoitu asetus, jossa määritellään kriisinratkaisusuunnitelmien sisältö
- c) finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän luettelo rahoituslaitosten tehokkaiden kriisinratkaisujärjestelyjen pääpiirteistä
- d) Rahoitusjärjestelmän vakautta valvovan instituutin (Financial Stability Institute) neljän puolustuslinjan malli⁵.

20. Suurin osa tarkastuksen kenttätyöstä tehtiin lokakuusta 2016 heinäkuuhun 2017 niiden kriisinratkaisusuunnitelmien osalta, jotka hyväksyttiin viimeistään tammikuussa 2017.

21. Tarkastusevidenssi koostuu yhteisen kriisinratkaisuneuvoston henkilöstön kanssa pidetyistä kokouksista ja haastatteluista sekä sen sisäisistä asiakirjoista saaduista tiedoista, julkisesti saatavilla olevista tiedoista, yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lausunnoista⁶ (tarvittaessa) ja 20 kansallista kriisinratkaisuviranomaista käsittäneestä kyselytutkimuksesta⁷.

Evidenssin saatavuus ja luottamuksellisuuteen liittyvät seikat

22. Oikeudet ja valtuudet tähän tuloksellisuuden tarkastukseen perustuvat SEUT-sopimuksen 287 artiklan yleisiin säännöksiin, joissa Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle annetaan oikeus tutustua kaikkiin asiakirjoihin, joita tarkastustehtävän suorittaminen edellyttää. Tarkastuksen aikana yhteinen kriisinratkaisuneuvosto totesi, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston pankkikohtaisiin tietoihin ja käytäntöihin sovelletaan erityisiä luottamuksellisuuteen liittyviä seikkoja, jotka johtuvat rahoitusvakautta koskevista huolenaiheista (ks. myös **kohta 16**). Perussopimuksessa ei myönnetä tässä suhteessa mitään poikkeuksia. Tarkastajat tekivät kuitenkin erityisen sopimuksen tämän tyyppisten tietojen käsittelystä ja suojelusta ja pyrkivät yhteistyössä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston johdon

⁵ <http://www.bis.org/fsi/fsipapers11.htm/>

⁶ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kirjalliset lausunnot, jotka annettiin vastauksina evidenssipyyntöihin.

⁷ Yhteiseen kriisinratkaisumekanismiin osallistuu 19 jäsenvaltiota, mutta Espanjalla on kaksi kriisinratkaisuviranomaista, joten kyselytutkimuksen perusjoukko on 20.

kanssa vähentämään todellisia tai ilmeisiä riskejä. Samalla varmistettiin tarkastuksen tarpeet huomioon ottaen mahdollisuus tutustua tarkastuksen kannalta välttämättömiin tietoihin, esimerkiksi käsittelemällä paljon anonymisoituja tietoja.

23. Yhteisen kriisintarkastusneuvoston yhteistyö ja apu mahdollistivat kattavan tarkastuksen ja luotettavien johtopäätösten tekemisen tässä sen toimintaa koskevassa ensimmäisessä erityiskertomuksessa. Asiakirjoja annettiin runsaasti saataville tietyin merkittävien poikkeuksien. Muiden vaikutusten ohella tiettyjen toimintaperiaatteita koskevien asiakirjojen (joista yhteinen kriisintarkastusneuvosto totesi olevan olemassa vain luonnokset) puuttuminen merkitsi sitä, ettei voitu täysimittaisesti arvioida, ovatko yhteisen kriisintarkastusneuvoston toimintaperiaatteet täysin yhteisen sääntökirjan mukaisia. Myöskään suunnitelmien kattavuutta ja sisäistä johdonmukaisuutta ei voitu arvioida, koska suurin osa kriisintarkastus suunnitelmista koskevista tiedoista annettiin anonymisoidussa muodossa. Tarkastajat pystyivät kuitenkin tekemään joitakin hyvään evidenssiin perustuvia johtopäätöksiä kriisintarkastus suunnitelmista, mikä käy selvästi ilmi tästä kertomuksesta (ks. liite II).

HUOMAUTUKSET

Kriisintarkastus suunnitelmat: paljon työtä on vielä kesken

24. Tässä jaksossa tutkitaan yhteisen kriisintarkastusneuvoston laatimien kriisintarkastus suunnitelmien keskeisiä osatekijöitä ja esitetään yhteisen sääntökirjan noudattamista koskevat havainnot.

Käynnissä oleva suunnittelu

25. Kriisintarkastus suunnittelua, yhteisen kriisintarkastusneuvoston pysyvää operatiivista tehtävää, sovelletaan kaikkiin sen vastuualueeseen kuuluviin pankkeihin eikä vain vaikeuksissa oleviin pankkeihin. Kriisintarkastus suunnitteluprosessi alkaa kriisintarkastus suunnitelman laatimisella. Yhteisen kriisintarkastusneuvoston on tässä yhteydessä määriteltävä pankin kriittiset toiminnot ja ydinliiketoiminta-alueet. Seuraavassa vaiheessa yhteinen kriisintarkastusneuvosto arvioi, voidaanko pankki likvidoida kansallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä. Se on oletusarvoinen lähestymistapa, jollei yhteinen

kriisintarkkaisuineuvosto katso kriisintarkkaisuineuvoston olevan yleisen edun mukaista. Jos tehdään yleistä etua koskeva päätös, yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston on laadittava kriisintarkkaisuineuvoston strategia, joka soveltuu pankin erityisiin olosuhteisiin. Kun tämä on laadittu, yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto pohtii pankin tehokkaan kriisintarkkaisuineuvoston todennäköisiä esteitä⁸, koska kriisintarkkaisuineuvoston suunnitelmassa on esitettävä, miten kyseisiä esteitä vähennetään. **Kaaviossa 2** esitetään kriisintarkkaisuineuvoston suunnitteluprosessi.

Kaavio 2 – Kriisintarkkaisuineuvoston suunnitteluprosessi⁹

Lähde: Yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto.

⁸ BRR-direktiivi, 17 artiklan 5 kohdan g alakohta.

⁹ Kaaviossa mainitaan yhden ja usean ”kriisintarkkaisuineuvoston viranomaisen malli”. Termillä viitataan niiden oikeussubjektien määrään, joihin yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto soveltaa kriisintarkkaisuineuvoston toimia. Yhden kriisintarkkaisuineuvoston viranomaisen malli tarkoittaa sitä, että kriisintarkkaisuineuvoston toimia sovelletaan vain yhteen oikeussubjektiin, esimerkiksi pankkikonsernin holdingrytykseen. Usean kriisintarkkaisuineuvoston viranomaisen malli tarkoittaa puolestaan sitä, että kriisintarkkaisuineuvoston toimia sovelletaan useampaan kuin yhteen oikeussubjektiin, esimerkiksi useaan tytärytykseen.

26. Kriisinratkaisusuunnitelmassa on seuraavat pääluvut¹⁰:

- a) strateginen liiketoiminta-analyysi: pankin kriittisten toimintojen ja ydinliiketoiminta-alueiden määrittely
- b) Parhaiten soveltuva kriisinratkaisustrategia: tässä luvussa arvioidaan kriisinratkaisustrategian toteutettavuutta ja uskottavuutta
- c) taloudellinen ja toiminnallinen jatkuvuus: taloudellisten ja toiminnallisten edellytysten arviointi jatkuvuuden varmistamiseksi kriisinratkaisun yhteydessä
- d) yhteenveto purkamismahdollisuuksien arvioinnista: purkamismahdollisuuksien olennaisten esteiden arviointi ja keinot niiden poistamiseksi; tässä luvussa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto määrittää myös MREL-vähimmäisvaatimuksen
- e) tiivistelmä.

Kriisinratkaisun suunnittelua koskeva yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lähestymistapa

27. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto valmistelee kriisinratkaisusuunnitelmat neljässä vaiheessa. Se aloittaa siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmasta, jota se sitten päivittää ja laajentaa.

- a) Siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmissa (tai ensimmäisen vaiheen suunnitelmissa) keskitytään strategisen liiketoiminta-analyysin näkökohtiin. Suunnitelmia ei tarvitse hyväksyä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston laajennetussa johdon istunnossa (ks. **kohta 8**), ja ne on tarkoitettu lähinnä sisäiseen käyttöön.
- b) Toisen vaiheen suunnitelmat ovat kattavampia kuin siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmat. Toisen vaiheen suunnitelmat on hyväksyttävä laajennetussa johdon istunnossa (ks. **kohta 8**). Ne lähetetään kriisinratkaisukollegioille päätöstä

¹⁰ Kriisinratkaisun suunnittelua koskeva yhteisen kriisinratkaisuneuvoston esite, sivu 19:
<https://srb.europa.eu/en/node/163>

varten, mutta suunnitelmissa ei määritetä olennaisia esteitä eikä MREL-vähimmäisvaatimuksia.

- c) Kolmannen vaiheen suunnitelmissa määritetään MREL-puskuri konsolidoidulla tasolla.
- d) Neljännen vaiheen suunnitelmissa määritetään olennaiset esteet ja MREL-puskuri konsolidoidulla ja yksittäisten laitosten tasolla.

28. Tammikuussa 2017 yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuulla oli lainsäätäjältä saamansa tehtävän mukaisesti 130 kriisinratkaisusuunnitelman¹¹ hyväksyminen.

Lainsäädännössä ei kuitenkaan anneta säännöksiä välivaiheista. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ole toistaiseksi saavuttanut tätä tavoitetta resurssien puutteen takia (ks. **kohdat 103–124**). Tammikuun 2017 lopussa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto oli laatinut 65 toisen vaiheen suunnitelmaa, joista 64 oli hyväksytty¹², ja lisäksi siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmat 32 pankin osalta (ks. **kaavio 3**).

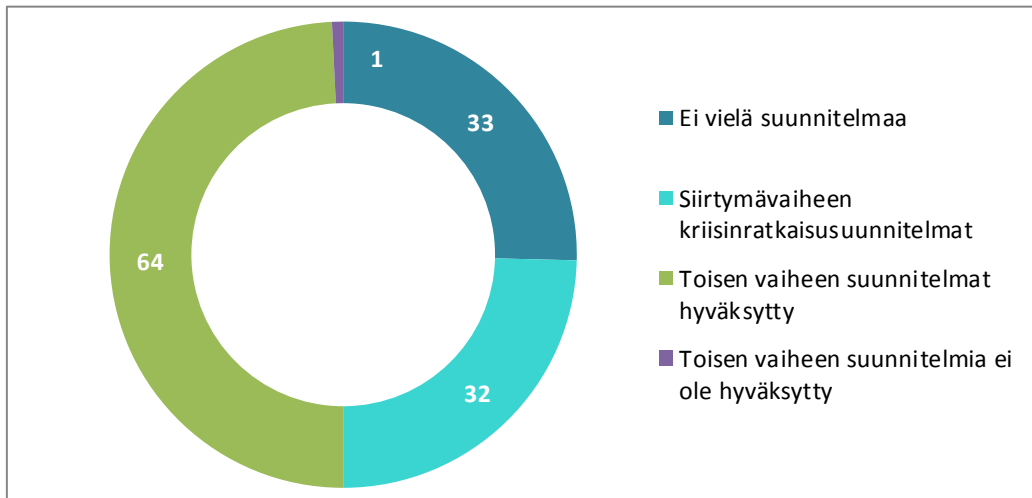
29. Lainsäädännössä¹³ yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vaaditaan määrittämään päivämäärä, johon mennessä ensimmäiset yhteisen sääntökirjan mukaiset kriisinratkaisusuunnitelmat on laadittava. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei kuitenkaan ole tehnyt niin.

¹¹ Tammikuussa 2017 yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuulla oli 141 pankkia (kahdeksan järjestelmän kannalta merkittävää pankkia, 118 muuta merkittävää pankkia ja 15 vähemmän merkittävää pankkia, jotka harjoittavat rajatylittävää toimintaa). Niistä 11 katsottiin kuitenkin osaksi konsernia, joten yhteensä tarvittiin vain 130 kriisinratkaisusuunnitelmaa.

¹² Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto oli hyväksynyt 58 kriisinratkaisusuunnitelmaa, joissa se toimi konsernitason kriisinratkaisuviranomaisena, ja kuusi kriisinratkaisusuunnitelmaa, joissa tämä tehtävä oli toisella kriisinratkaisuviranomaisella (ks. BRR-direktiivi, 2 artiklan 1 kohdan 44 alakohta).

¹³ YKM-asetus, 8 artiklan 12 kohta.

Kaavio 3 – Kriisinratkaisusuunnitelmien tilanne tammikuun 2017 lopussa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella.

30. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston sisäiset kriisinratkaisuryhmät olivat aloittaneet kattavien toisen vaiheen suunnitelmien valmistelun vuonna 2016. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston lausuntojen mukaan ne olivat yksityiskohtaisia ja niissä oli 150–300 sivua. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston johdon istunnossa tehtiin vuoden 2016 jälkipuoliskolla toimintaperiaatteita koskeva päätös laatia lyhyempiä, noin 40 sivun pituisia kriisinratkaisusuunnitelmia. Päätös tehtiin päätöksenteon nopeuttamiseksi ja sen hallittavuuden parantamiseksi.

31. Vaikka pankkien monimutkaisuudessa on suuria eroja, tätä ohjeellista pituusrajoitusta sovelletaan kaikkiin suunnitelmiin. Se tarkoittaa, että suunnitelmista jää pois paljon tarpeellista ja/tai pakollista tietoa. Asiaa käsitellään seuraavassa jaksossa.

32. **Kaaviossa 4** kuvataan yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisusuunnitelmien rakenne vuodesta 2017 lähtien ja osoitetaan, mille sidosryhmille kukin suunnitelman osa lähetetään. Kaikki sidosryhmät eivät saa samoja tietoja yhteiseltä kriisinratkaisuneuvostolta. On huomattavaa, että kriisinratkaisukollegiot tai yhteisen kriisinratkaisuneuvoston johdon istunnot eivät saa teknisiä taustamuistioita, jotka sisältävät tärkeää tietoa, kuten

vaihtoehtoiset kriisinratkaisustrategiat. Lainsäädännössä ei ole säännöksiä, jotka rajoittaisivat relevanttien tietojen jakoa kriisinratkaisukollegion jäsenille¹⁴.

¹⁴ BRR-direktiivin 88 artiklan 3 kohdassa säädetään vain, että EU:n ulkopuolisiin kansallisiin kriisinratkaisuviranomaisiin sovelletaan salassapitovelvollisuutta koskevia vaatimuksia.

Kaavio 4 – Kriisinratkaisusuunnitelmien rakenne ja vastaanottajat vuodesta 2017 lähtien

	Suunnitelma	Liitteet	Tekninen taustamuistio	Esitysten diat
Sisältö	Edellytetyn analyysin tulokset ja yleisluonteinen yhteenveto	Vakiomuotoiset liitteet, kuten luettelot (esimerkiksi yhteyshenkilöt ja tietojärjestelmät), velkoja koskevat tiedot / EPV:n mallit, purkamis-mahdollisuuksien arviointi, MREL-vähimmäis-vaatimuksesta annettu perusteltu ehdotus, usean kriisinratkaisu-viranomaisen mallia koskevat suunnitelmat, pankin ehdotukset esteiden poistamiseksi	Tekniset analyysit / kriisinratkaisusuunnitelman tärkeimpien osien perustana olevat oletukset (esimerkiksi kriittiset toiminnot, rahoitusmarkkinainfrastruktuurin käytettävyys, kriisinratkaisuvälineet / vaihtoehtoiset strategiat, lyhyen aikavälin maksuvalmius, vakuussidonnaisuus ja toiminnan jatkuvuus)	Suunnitelman esittely kriisinratkaisu-kollegioille
Jaetaan seuraaville ¹⁵ :	YKM, laajennettu johdon istunto, kriisinratkaisu-kollegion jäsenet	YKM, laajennettu johdon istunto, kriisinratkaisu-kollegion jäsenet	YKM, EKP	Kriisinratkaisu-kollegion jäsenet, kriisinratkaisu-kollegion tarkkailijat

Lähde: mukautettujen yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tietojen perusteella.

33. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työsuunnitelman mukaan vuonna 2017 valmistellaan 27 siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmaa niistä 33 suunnitelmasta, joita ei ollut

¹⁵ Tässä taulukossa ”YKM” tarkoittaa, että kriisinratkaisusuunnitelmat jaetaan sisäiseen kriisinratkaisuryhmään osallistuville kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille. Kriisinratkaisukollegion jäsenet määritellään BRR-direktiivin 88 artiklan 2 kohdassa. Kriisinratkaisukollegion tarkkailijoita ovat esimerkiksi EU:n ulkopuolisten valtioiden kriisinratkaisuviranomaiset (BRR-direktiivin 88 artiklan 3 kohta) tai kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset, jos yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on kriisinratkaisukollegion jäsen.

aloitettu tammikuun 2017 loppuun mennessä. Nykyiset 32 siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmaa oli määrä siirtää toiseen vaiheeseen, ja nykyiset 65 toisen vaiheen suunnitelmaa oli määrä siirtää kolmanteen vaiheeseen. Määräaika on vuoden 2018 ensimmäisen neljännes.

34. Suunnitelma vaikuttaa liian optimistiselta, kun huomioon otetaan heinäkuun 2017 loppuun mennessä saavutettu edistys, odotettavissa oleva työmäärä ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston nykyinen henkilöstö (ks. myös **kohdat 114, 124 ja 125**).

Yleiskatsaus kriisinratkaisusuunnitelman sisältöön

35. Yhteisessä sääntökirjassa annetaan ohjeita kriisinratkaisusuunnitelmien sisällöstä. Jotta tarkastuksessa voitiin arvioida, noudattaako yhteinen kriisinratkaisuneuvosto sääntöjä, kehitettiin useita kriteerejä, jotka perustuvat kriisinratkaisusuunnitelmia koskeviin yhteisen sääntökirjan vaatimuksiin. Otokseen valitut kriisinratkaisusuunnitelmat tutkittiin näiden kriteereiden pohjalta. Kuten seuraavista kohdista käy ilmi, kriisinratkaisusuunnitelmat eivät täyttäneet suurinta osaa sovelletuista kriteereistä.

36. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto kertoi, että vaikka itse kriisinratkaisusuunnitelmista voi puuttua yksityiskohtia, sillä on paljon lisätietoja, joilla se voi täydentää lähes puolta odotettavista suunnitelmista. Vaikka kyseiset tiedot eivät olleet virallisesti osa kriisinratkaisusuunnitelmia, ne muodostivat kuitenkin tärkeän osan yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tietopohjasta ja päätöksenteosta, jotka koskevat sen vastuualueeseen kuuluvia pankkeja. Kyseistä aineistoa tutkittiin kolmen pankin osalta. Tutkinnan perusteella tarkastajat vakuutuivat siitä, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tiedoissa oli vähemmän puutteita kuin mitä pelkästään kriisinratkaisusuunnitelmia lukemalla voisi päätellä. Yhteisen sääntökirjan vaatimusten osalta esiintyy kuitenkin edelleen merkittäviä puutteita.

Kriisinratkaisusuunnitelmista puuttuu edelleen keskeisiä osatekijöitä

37. Seuraavissa kohdissa esitetään aloja, joilla arviointi osoitti, etteivät yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisusuunnitelmat täyttäneet yhteisen sääntökirjan vaatimuksia.

Strateginen liiketoiminta-analyysi

38. Tällä alalla kriisintarkkaisu suunnitelmat olivat monella tavalla puutteellisia. Niissä ei esimerkiksi kuvata riittävästi pankkikonsernien rakennetta eikä arvioida liiketoimintamalleja, hallintoa tai omistajia kriisintarkkaisu suunnittelua varten, ja ainoa taloudellinen tieto oli yleistä ja koottua pikemmin kuin kutakin laitosta koskevaa, kuten kriisintarkkaisu suunnittelun käsikirjassa edellytetään. Taustatiedoissa ja -muistioissa olevat lisätiedot lievittivät osittain mutteivät kokonaan näitä puutteita.

39. Huomattavaa on se, että otokseen kuuluneissa suunnitelmissa ei selvitetty riittävästi organisaatioiden kriittisiä sisäisiä ja ulkoisia riippuvuuksia¹⁶. Yhteisellä kriisintarkkaisu neuvostolla on tietoa olennaisista vastapuolista, mutta tilintarkastustuomioistuin ei havainnut niiden osalta analyysia, jossa olisi pyritty havaitsemaan mahdollinen häiriöiden leviämisen riski.

Kriittiset toiminnot

40. Strategisessa liiketoiminta-analyysissa olisi arvioitava, mitkä toiminnot ovat niin kriittisiä, että niiden lopettaminen vaikuttaisi rahoitusvakautteen tai reaalityönteeseen. Arvioinnissa olisi myös pohdittava, miten paljon markkinoilla olevan jonkin toisen pankin tai markkinoilla olevien pankkien toiminnot voisivat korvata kyseisen pankin toimintoja. Yhteisen kriisintarkkaisu neuvoston arviointiperusteet eivät olleet aina selviä otokseen valituissa luvuissa.

41. Yhteinen kriisintarkkaisu neuvosto on kuitenkin edistynyt huomattavasti antamalla sisäisille kriisintarkkaisu ryhmille ohjeita kriittisiä toimintoja koskevien tietojen keräämiseen tarkoitettulla mallilla, jota sovelletaan vuodesta 2017 lähtien.

42. Yhteinen kriisintarkkaisu neuvosto ei pystynyt esittämään yleiskatsausta kaikkien sen vastuualueeseen kuuluvien pankkien kriittisistä toiminnoista. Useimmissa otokseen valituissa luvuissa talletusten vastaanottoa pidettiin kriittisenä toimintona. Joissakin

¹⁶ Esimerkiksi konsernin sisäiset varat ja velat, konsernin sisäiset omat varat, konsernin sisäiset johdannaiset ja konsernin sisäiset tappioiden siirtoa koskevat sopimukset puuttuivat usein.

kriisratkaisusuunnitelmissa erotettiin toisistaan vähittäis- ja yritystalletukset, muttei kaikissa.

43. Tiettyjen velkojen, kuten suojaamattomien, tärkeimpinä pidettyjen sijoittajavastuuseen liittyvien talletusten, mahdollinen vapauttamistarve, koska ne ovat osa ”kriittisiä toimintoja”, vähentää sijoittajavastuuta varten käytettävissä olevia velkoja, ja sen vuoksi on erityisen tärkeää määrittää riittävä MREL-puskuri. Tähän mennessä laadituissa kriisratkaisusuunnitelmissa ei ole kuitenkaan määritetty MREL-määrää, mikä lisää todennäköisyyttä, että pankkeja pidetään purkamiskelvottomina.

Parhaiten soveltuva kriisratkaisustrategia

Likvidaation uskottavuuden ja toteutettavuuden arviointi

44. Ennen kuin yhteinen kriisratkaisuneuvosto määrittelee kriisratkaisustrategian, sen on arvioitava, onko tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä toteutettava likvidaatio uskottava ja, jos on, onko se myös toteutettavissa.

45. Arvioidessaan likvidaation uskottavuutta yhteinen kriisratkaisuneuvosto ottaa huomioon todennäköiset vaikutukset rahoitusjärjestelmään. Erityisesti on arvioitava, saavutetaanko likvidaatiolla kriisratkaisun tavoitteet¹⁷, joihin kuuluu myös vakuusjärjestelmään kuuluvien talletusten suojelu¹⁸.

46. Yhteinen kriisratkaisuneuvosto totesi uskottavuutta arvioidessaan useassa tapauksessa, että sovellettava talletussuojajärjestelmä ei täyttänyt talletussuojadirektiivin vaatimuksia eikä siinä ollut riittävästi varoja merkittävän pankin likvidaation käsittelemiseksi. Näin ollen onkin vaikeampaa saavuttaa tavoite, joka koskee suojattujen talletusten suojaamista likvidaation avulla.

¹⁷ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 24 artiklan 2 kohta.

¹⁸ YKM-asetus, 14 artiklan 1 kohta.

47. Arvioidessaan likvidaation toteutettavuutta yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on tutkittava, pystytäänkö pankin johdon tietojärjestelmien avulla ilmoittamaan talletussuojadirektiivissä edellytetyt tiedot. Tällöin tarvitaan esimerkiksi suojattujen talletusten kokonaisarvo tallettajaa kohti, koska talletussuojajärjestelmän on maksettava taattu 100 000 euron määrä tallettajaa kohti annetussa määräajassa¹⁹.

48. Otokseen valituissa kriisinratkaisusuunnitelmissa ei ollut tietoja talletussuojajärjestelmissä käytettävissä olevan rahoituksen määrästä edellä mainitun arvioinnin helpottamiseksi.

49. Kansallisilla talletussuojajärjestelmillä ei ole lakisäätteistä veloitetta tehdä yhteistyötä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kanssa. Tästä huolimatta delegoidussa asetuksessa ehdotetaan, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto kuulee kansallisia talletussuojajärjestelmiä²⁰, vaikkei yhteinen kriisinratkaisuneuvosto olekaan tehnyt niin.

50. Vaikka useimmissa kriisinratkaisusuunnitelmissa pääteltiin, ettei likvidaatio ole uskottava, näille päätelmille esitettiin vain väljästi muotoiltuja syitä – esimerkiksi, että kansalliseen pankkialaan kohdistuisi huomattavia haitallisia vaikutuksia. Yhteisessä sääntökirjassa²¹ vaadittuja yksityiskohtaisempia tietoja ei esitetty.

51. Kriisinratkaisutoimia voidaan toteuttaa yleisen edun vuoksi, jos se on välttämätöntä kriisinratkaisutavoitteiden saavuttamiseksi ja oikeasuhteista niihin nähden. On myös täytynyt määritellä, että likvidaatio ei täyttäisi kriisinratkaisutavoitteita samassa laajuudessa. Ainoat tällaiset lausunnot kriisinratkaisusuunnitelmissa olivat erittäin yleisluonteisia, ja niistä puuttui yksityiskohtia.

¹⁹ Talletussuojadirektiivi, 8 artikla.

²⁰ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, johdanto-osan 20 kappale.

²¹ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 24 artiklan 2 kohta.

52. Suunnitelmista puuttui myös pakollinen selvitys siitä, miten likvidaatio vaikuttaisi poikkeuksellisen julkisen tuen käyttöön kyseisen pankin kohdalla²².

Parhaiten soveltuvan kriisinvratkaisustrategian määrittely

53. Yhteinen kriisinvratkaisuneuvosto oli laatinut tammikuun 2017 loppuun mennessä kriisinvratkaisustrategioita sillä perusteella, että mahdollisia esteitä (jotka voivat olla olennaisia) käsitellään tulevaisuudessa, kun MREL-kiintiöt on asetettu.

54. Havaittavissa ei ollut parhaiten soveltuvia kriisinvratkaisustrategioita, joissa käsitellään myös odottamatonta, lyhyen aikavälin kehitystä. Näin ollen, jos lähitulevaisuudessa on tehtävä kriisinvratkaisupäätöksiä, ne poikkeavat todennäköisesti suunnitelmista.

55. Yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan kuvausta parhaiten soveltuvan kriisinvratkaisustrategian mahdollisista vaihtoehtoista sellaisten tilanteiden varalta, joissa parhaiten soveltuvaa strategiaa ei voida panna täytäntöön²³. Tarkastajat havaitsivat, että suurimmassa osassa otokseen valituista luvuista ei käsitelty parhaiten soveltuvan strategian vaihtoehtoja.

56. Yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan, että kriisinvratkaisustrategiaa koskevassa luvussa esitetään arvio suunnitelman jokaisen olennaisen osan toteuttamiseksi tarvittavasta ajasta²⁴. Yksikään otokseen valituista luvuista ei kuitenkaan sisältänyt mainintaa tarvittavasta ajasta.

Kriisinvratkaisuvälineiden ja -valtuuksien määrittely

57. Valittu kriisinvratkaisuväline on suurimmassa osassa suunnitelmista avoin pankin sijoittajavastuu. Tämän suunnitelman mukaan pankki suljetaan ihanteellisessa tapauksessa perjantaina ja avataan jälleen normaalisti maanantaina, niin että sijoittajavastuuseen liittyvät kriisinvratkaisutoimet on toteutettu viikonlopun aikana.

²² Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 24 artiklan 1 kohta.

²³ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, johdanto-osan 22 kappale ja 22 artiklan 2 kohdan e alakohta.

²⁴ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 22 artiklan 2 kohdan d alakohta.

58. Joissakin kriisinratkaisusuunnitelmissa todetaan, että pankin tietojärjestelmillä olisi vaikea tuottaa tarvittavia tietoja ajoissa sijoittajavastuun toteuttamista varten.

59. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston sisäisessä tarkastuksessa on tutkittu useita operatiivisia näkökohtia, jotka liittyvät velkakirjojen arvon alaskirjaukseen. Tarkastuksessa päätellään, että työtä on vielä tehtävä erityisesti alaskirjausten ja muuntamisten porrastukseen tarvittavan ajan ja käytännön seikkojen osalta. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ole varautunut antamaan sisäisiä ohjeita sijoittajavastuun täytäntöönpanosta ennen vuoden 2017 viimeistä neljännettä, vaikka suurimmassa osassa kriisinratkaisusuunnitelmista edellytetään jo kyseisen välineen käyttöä.

60. Talletusten ja joukkovelkakirjojen arvon alaskirjaus 48 tunnissa olisi valtava tekninen haaste useimmille pankeille niiden hallinto- ja tietojärjestelmien monimutkaisuuden vuoksi. Ennen kuin sijoittajavastuuta koskeva suunnitelma voidaan toteuttaa, hallintojärjestelmillä on voitava laskea sijoittajavastuuseen käytettävissä oleva määrä. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston nykyisenä käytäntönä ei ole vaatia pankkeja testaamaan mahdollista velkakirjojen arvon alaskirjausta sen toteutettavuuden osoittamiseksi.

61. Tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan pankin tappionsietokyky on ilmoitettu todellista suurempana, jos se sisältää velat, joiden arvoa ei voida kirjata alas kriisinratkaisustrategiassa suunnitellussa ajassa.

62. Komissio on hiljattain ehdottanut EU:n laajuista moratoriovälinettä, jota voitaisiin käyttää esimerkiksi pankin maksuvelvoitteiden keskeyttämiseen enintään viiden työpäivän ajaksi. Ehdotuksen mukaan kriisinratkaisuviranomaisella itsellään ei ole valtaa ottaa välinettä käyttöön, vaikka valvontaviranomaisen onkin kuultava kriisinratkaisuviranomaista²⁵. Jos kriisinratkaisuviranomainen voisi itse käyttää moratoriovälinettä, se voisi lisätä (myös kyseisen pankin) joustavuutta sijoittajavastuuseen valmistautumisessa.

²⁵ BRR-direktiivin muuttamista koskeva komission ehdotus, 29 a artikla
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2016:0852:FIN>

63. Yhteisessä sääntökirjassa edellytetään kriisinratkaisuvälineiden täytäntöönpanokelpoisuuden arviointia²⁶. Tarkastajat eivät löytäneet tätä tietoa yhdestäkään otokseen valitusta kriisinratkaisusuunnitelmasta.

64. Yhteisessä sääntökirjassa yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vaaditaan mainitsemaan kriisinratkaisuvaltuudet, joita se aikoo käyttää kriisinratkaisusuunnitelmissa²⁷. Otoksissa ei kuitenkaan havaittu tällaista mainintaa. Valtuuksiin voi kuulua esimerkiksi valta pidentää maturiteetteja tai purkaa tiettyjä sopimuksia, eikä yleinen toiminta kuten moratorioissa. Valtuudet mainitaan kriisinratkaisun erityissuunnitelmaa koskevassa mallissa. Kun päätetään, mitä keinoja käytetään, on analysoitava ja ymmärrettävä, minkätyyppisiin velkoihin valtuuksia sovellettaisiin. Otokseen kuuluneet kriisinratkaisusuunnitelmat eivät kuitenkaan sisältäneet tällaisia yksityiskohtaisia tietoja.

Parhaiten soveltuvan kriisinratkaisustrategian toteutettavuuden ja uskottavuuden arviointi

65. Yksikään otokseen valituista luvuista ei sisältänyt valittujen kriisinratkaisustrategioiden toteutettavuutta koskevaa arviointia. Näin ollen suunnitelmissa ei todettu, voidaanko parhaiten soveltuvaa kriisinratkaisustrategiaa soveltaa tehokkaasti asianmukaisen ajan kuluessa, kuten yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan²⁸.

66. Kriisinratkaisuviranomaisia vaaditaan myös arvioimaan strategian uskottavuutta, mikä merkitsee kriisinratkaisun todennäköisen rahoitusjärjestelmiin ja reaalityönteon kohdistuvan vaikutuksen huomioon ottamista. Myös tämä arviointi puuttui otokseen valituista suunnitelmista. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ole arvioinut valittujen kriisinratkaisuvälineiden (eikä varsinkaan velkakirjojen arvon alaskirjauksen) mahdollisia

²⁶ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 25 artiklan 3 kohdan a ja e alakohta.

²⁷ BRR-direktiivi, 10 artiklan 7 kohta.

²⁸ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 26–31 artikla.

vaikutuksia. Se ei ole ottanut huomioon myöskään vaikutuksia muihin rahoituslaitoksiin, pk-yrityksiin ja vähittäissijoittajiin²⁹.

Arvostus kriisintarkkailun yhteydessä

67. Yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan kuvaamaan tiedot, joita tarvitaan kriisintarkkailustrategian täytäntöönpanossa³⁰. Tärkeä osa on pankin arvostusta koskevien tietojen toimittaminen kriisintarkkailua varten. Menettely on erittäin monimutkainen ja aikaa vievä. Yksikään otokseen valituista luvuista ei sisältänyt tällaista kuvausta. Tämä merkitsee sitä, että yhteinen kriisintarkkailuneuvosto ei pystynyt arvioimaan vaatimusten mukaisesti kyseisten tietojen toimittamisen toteutettavuutta³¹.

Taloudellinen ja toiminnallinen jatkuvuus

68. Yhteisessä sääntökirjassa todetaan, että kriisintarkkailusuunnitelmien on sisällettävä kriisintarkkailustrategian edellyttämä rahoitusta koskevien vaatimusten analyysi. Tutkitut suunnitelmat sisälsivät kuitenkin vain yleisiä toteamuksia rahoituksesta rahoituksen jatkuvuutta koskevassa luvussa. Niistä puuttui tietoja osallistumattomissa jäsenvaltioissa sijaitsevien sivuliikkeiden ja tytäryritysten rahoituskeinoista kriisintarkkailun aikana³².

69. Suunnitelmista puuttui tietoja myös palvelutasosopimusten täytäntöönpanokelpoisuudesta kriisintarkkailun yhteydessä. Jos kriittiset toiminnot erotetaan, ei ole selvää, ovatko palvelutasosopimukset edelleen täytäntöönpanokelpoisia. Useissa suunnitelmissa ei mainita varajärjestelmiä, varsinkaan maksu- ja selvitysjärjestelmien osalta.

²⁹ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 32 artikla.

³⁰ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 22 artiklan 3 kohdan a alakohta.

³¹ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 29 artiklan 3 kohta.

³² Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 22 artiklan 5 kohta ja 2 kohdan d alakohta.

Purkamismahdollisuuksien arviointi

70. Pankki on katsottava purkamiskelpoiseksi, jos on uskottavasti mahdollista likvidoida se tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä tai purkaa se kriisinratkaisutoimien avulla.

71. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei päätellyt yhdessäkään otokseen valitussa asiakirjassa selvästi, voidaanko pankki tosiasiallisesti purkaa. Vaikka jotkin luvut sisälsivät lyhyen yhteenvedon purkamismahdollisuuksien arvioinnista, useimmissa luvuissa yhteenvedo rajoittui muutamaa mahdolliseen esteeseen.

72. YKM-asetuksessa yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vaaditaan ilmoittamaan EPV:lle hyvissä ajoin, jos pankkia ei katsota purkamis- tai uudelleenjärjestämiskelpoiseksi. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ollut lähettänyt EPV:lle yhtään tällaista ilmoitusta heinäkuuhun 2017 mennessä.

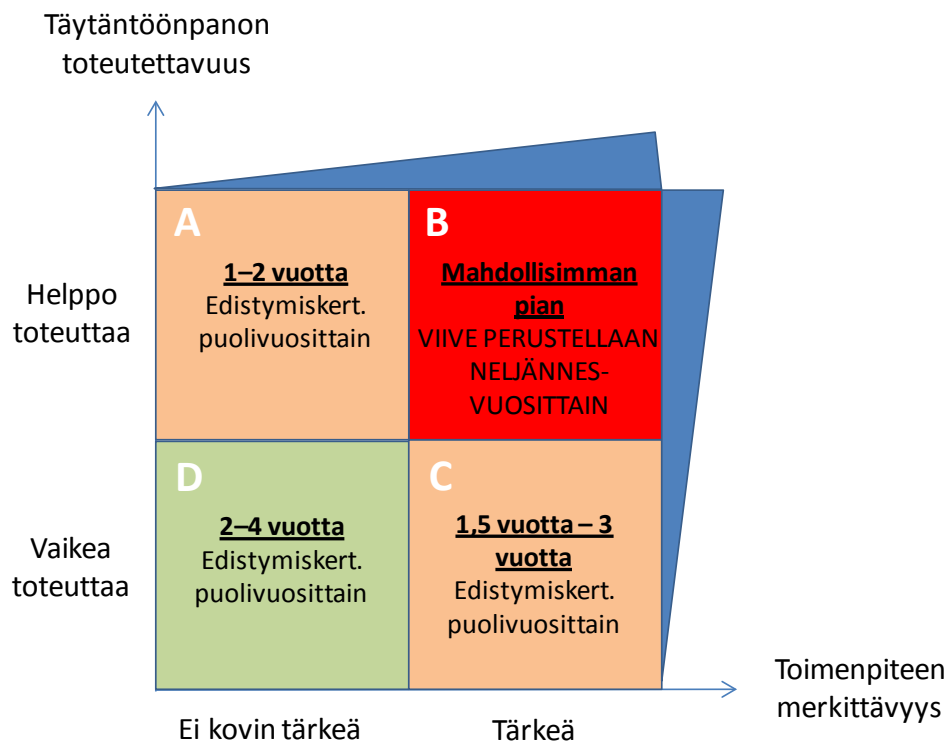
Olennaiset esteet

73. Yhteisessä sääntökirjassa yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vaaditaan määrittelemään kriisinratkaisun olennaiset esteet, puuttumaan niihin ja luokittelemaan ne vähintään seuraaviin luokkiin: a) rakenne ja toiminta, b) taloudelliset resurssit, c) tiedot, d) rajatylittävät kysymykset ja e) oikeudelliset kysymykset. Tästä lakisäätöisestä velvoitteesta huolimatta olennaisiin esteisiin puuttumista koskevaa prosessia ei ole vielä aloitettu. Toisen vaiheen suunnitelmissa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on ainoastaan määritellyt mahdolliset esteet.

74. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston mukaan koko olennaisten esteiden määrittelyä koskeva prosessi, mukaan luettuina toimivaltaisten viranomaisten kuuleminen ja kriisinratkaisukollegioiden yhteiset päätökset, kestää noin vuoden, ja sen odotetaan alkavan vasta vuonna 2018.

75. **Kaavio 5** on kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjasta. Kaaviossa esitetään esteiden purkamisen oletusaika, joka riippuu täytäntöönpanon toteutettavuudesta ja toimenpiteen merkityksestä.

Kaavio 5 – Esteiden purkamiseen tarvittava aika

Lähde: Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto.

76. Kuten kohdassa 28 todetaan, vain 65 kolmannen vaiheen suunnitelman odotetaan olevan käytettävissä vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä. Olettaen, että kriisintarkaisusuunnitelmat etenevät neljanteen vaiheeseen vuoden 2019 puoliväliin mennessä, pankkien olisi purettava kaikki olennaiset esteet vuoden 2022 puoliväliin mennessä.

Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus (MREL)

77. Yksi kriisintarkaisusuunnitelman keskeisistä osista on omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen (MREL) määrittäminen. Siinä lasketaan vähimmäismäärä omia varoja ja velkoja (talletukset mukaan luettuina), jotka pankilla on oltava muuntamista tai alaskirjausta varten sijoittajavastuun yhteydessä. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto ei ole vielä asettanut MREL-tavoitteita konsolidoidulla tai yksittäisten laitosten tasolla.

78. Konsolidoidulla tasolla lasketuista ohjeellisista, ei-sitovista MREL-kiintiöistä keskusteltiin epävirallisesti pankkien kanssa vuonna 2016 pidetyissä seminaareissa, mutta kiintiöitä

koskevia tietoja ei jaettu kriisinratkaisukollegioille. Pankkikohtaisia tekijöitä, kuten tiettyjen velkojen jättämistä sijoittajavastuun ulkopuolelle, olennaisia esteitä ja vakavaraisuuden arviointiprosessin (SREP) perusteella esitettyjä vaatimuksia ei ole tähän mennessä otettu huomioon.

79. Koska MREL-vähimmäisvaatimuksia ei ole vielä määritetty, tosiasiallisia MREL-kiintiöitä ei valvota.

Suunnitelmien tiivistelmät

80. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on sisällytettävä kaikkiin kriisinratkaisusuunnitelmiin tiivistelmä, joka sisältää yhteenvedon kohdista, joihin viitataan säädösperustassa³³.

Tarkastajien tutkimientiivistelmien tiedot eivät täyttäneet tätä vaatimusta. Puuttuvat tiedot luetellaan ***liitteessä III***.

Kriisinratkaisusuunnitelmien luovuttaminen

81. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on luovutettava asianomaisille pankeille kaikki kriisinratkaisusuunnitelmien merkittävät osat. Tähän mennessä pankit ovat saaneet vain vähän suuntaa-antavia tietoja, esimerkiksi konsernitason MREL-laskelmia tai tietoja mahdollisista esteistä. YKM-asetuksessa yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa vaaditaan myös ottamaan huomioon pankkien antama palaute. Tutkitut kriisinratkaisusuunnitelmat eivät kuitenkaan sisältäneet asianomaisten pankkien huomautuksia.

82. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto toteaa, että yhteisen sääntökirjan eri kohdissa tietojen esittämistä käsitellään tahattomasti eri tavoin. Kun YKM-asetuksessa³⁴ viitataan

³³ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 22 artiklan 1 kohta.

³⁴ YKM-asetus, 8 artiklan 6 kohta.

kriisintarkastussuunnitelman keskeisiin osiin, BRR-direktiivissä³⁵ ja komission delegoidussa asetuksessa³⁶ edellytetään vain tiivistelmän luovuttamista.

Sääntökirjan puutteellinen noudattaminen

83. Tämän kertomuksen kohdissa 37–82 esitetyistä huomautuksista voidaan tiivistetysti todeta, että otokseen valitut suunnitelmat eivät noudata yhteistä sääntökirjaa.

Noudattamisaste paranee, jos huomioon otetaan ***kohdassa 36*** mainitut taustatiedot, vaikka onkin syytä muistaa, että taustatietoja ei ole koottu kaikista pankeista.

Kriisintarkastuksen suunnitteluohjeita on parannettava

84. Tarkastuksessa tarkastettiin yhteisen kriisintarkastusneuvoston oma kriisintarkastuksen suunnittelun tueksi tarkoitettu käsikirjojen ja menettelyjen järjestelmä ja havaittiin, että perusohjeet ovat olemassa, mutta työtä on vielä tehtävä.

Käsikirjoihin ja malleihin tarvitaan päivityksiä ja parannuksia

85. Jotta voidaan varmistaa kriisintarkastuksen suunnittelua koskeva asianmukainen ja johdonmukainen lähestymistapa prosessin monien toimijoiden keskuudessa, tarvitaan asianmukaisia menettelyjä, käsikirjoja ja ohjeita. Yhteinen kriisintarkastusneuvosto toteutti asianmukaisia järjestelyjä prosessin johtamiseksi laatimalla kansallisten kriisintarkastusviranomaisten avustamana kriisintarkastuksen suunnittelun käsikirjan. Yhteinen kriisintarkastusneuvosto kehittää parhaillaan myös toimintaperiaatteita koskevia sisäisiä ja ulkoisia asiakirjoja.

86. Kriisintarkastuksen suunnittelun käsikirjan tavoitteena on edistää kriisintarkastuksen suunnittelua koskevaa yhteisen kriisintarkastusneuvoston ja kansallisten kriisintarkastusviranomaisten johdonmukaista lähestymistapaa. Yhteinen kriisintarkastusneuvosto hyväksyi käsikirjan sisäisenä asiakirjaluonnoksena

³⁵ BRR-direktiivi, 10 artiklan 1 kohta.

³⁶ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 72 artikla.

maaliskuussa 2016. Sisäisiä kriisinratkaisuryhmiä on siitä lähtien vaadittu käyttämään käsikirjaa, kun ne valmistelevat kriisinratkaisusuunnitelmia. Kriisinratkaisun suunnittelun käsikirja jäädytettiin (ei päivityksiä) vuodeksi, jotta sisäisiltä kriisinratkaisuryhmiltä saatiin palautetta ensimmäisistä kokemuksista sen kanssa työskentelystä.

87. Edellä mainittujen lisäksi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on kehittänyt tai aikoo kehittää raportointimalleja³⁷, joilla pyritään varmistamaan, että kaikki tarvittavat tiedot, jotka se saa pankeilta, ovat vakio muodossa kriisinratkaisun suunnittelua ja päätöksentekoa varten. Näillä malleilla täydennetään tietoja, joita toimitetaan jo nyt EKP:n ja EPV:n malleilla³⁸. Erityistapauksissa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi myös pyytää tietoja suoraan pankilta.

88. Jäljempänä esitettävistä syistä kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjaa on kehitettävä edelleen. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin lykännyt suunniteltua päivitystä jo kahdesti, ensin vuoden 2017 loppuun ja sitten vuoden 2018 toiselle neljännekselle.

89. Ensimmäinen syy päivittää kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjaa on tiettyjä erityisiä aiheita koskevien toimintaohjeiden sisällyttäminen siihen. Kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjassa käsitellään esimerkiksi olennaisten esteiden määrittelyä, kuten yhteisessä sääntökirjassa edellytetään, mutta käsikirjassa ei vaadita, että asiaa käsiteltäisiin toisen vaiheen kriisinratkaisusuunnitelmissa.

90. Toinen syy on se, että kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjassa ei oteta huomioon tiettyjä tärkeitä säännöksiä. Esimerkiksi, vaikka komission delegoidussa asetuksessa³⁹ vaaditaan sisällyttämään kriisinratkaisusuunnitelmiin tiivistelmä, kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjassa ei viitata kyseiseen vaatimukseen. Vastaavasti, vaikka kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjassa edellytetään purkamismahdollisuuksien arviointia,

³⁷ Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston mallit kattavat velkoja koskevat tiedot, kriittiset toiminnot, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin ja ydinliiketoiminta-alueet (kehitteillä).

³⁸ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1066.

³⁹ Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1075, 22 artiklan 2 –8 kohta.

sen sisältämä tiivistelmän malli ei sisällä kyseistä arviointia. Myöskään tiivistelmää koskevassa luvussa tai purkamismahdollisuuksien arviointia koskevassa luvussa ei mainita vaatimusta ilmoittaa EPV:lle siitä, että pankkia ei katsota purkamis- tai uudelleenjärjestämiskelpoiseksi⁴⁰.

91. Kolmas syy on se, että kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjaa on päivitettävä niin, että otetaan huomioon syyskuussa 2016 tehty toimintaperiaatteita koskeva päätös lopettaa kattavien kriisinratkaisusuunnitelmien laatiminen ja laatia sen sijaan lyhennettyjä, noin 40 sivun mittaisia versioita (ks. **kohta 30**). Lyhennettyjen kriisinratkaisusuunnitelmien sisällöstä ei kuitenkaan ole vielä annettu ohjeita. Kyseinen muutos kriisinratkaisun suunnittelua koskevassa lähestymistavassa tapahtui aikana, jolloin monet siirtymävaiheen kriisinratkaisusuunnitelmat ja toisen vaiheen suunnitelmat oli jo laadittu tai niitä oltiin laatimassa perusteellisen analyysin pohjalta. Jotkin kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset vastasivat tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimuksessa, että niiden oli täytynyt käyttää arvokkaita resursseja kriisinratkaisusuunnitelmien uudelleen laatimiseen.

92. Yhteisessä sääntökirjassa⁴¹ sallitaan yksinkertaistettujen velvoitteiden soveltaminen tiettyihin pankkeihin⁴² kriisinratkaisun suunnittelun yhteydessä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ollut toukokuuhun 2017 mennessä soveltanut tätä vaihtoehtoa yhteenkään vastuualueeseensa kuuluvaan pankkiin⁴³, eikä kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjassa käsitellä yksinkertaistettujen kriisinratkaisusuunnitelmien sisältöä tai soveltamiskelpoisuuden perusteita⁴⁴. Puolet kansallisista kriisinratkaisuviranomaisista

⁴⁰ YKM-asetus, 10 artiklan 4 ja 5 kohta.

⁴¹ BRR-direktiivi, 4 artikla.

⁴² EPV:n ohjeet 2015/16.

⁴³ BRR-direktiivin 4 artiklan 10 kohdan mukaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi soveltaa yksinkertaistettuja velvoitteita vain vähemmän merkittäviin pankkeihin. Kyselytutkimus osoitti, että yksinkertaistettuja velvoitteita suunniteltiin sovellettavan 2 400:aan kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten vastuualueeseen kuuluvaan vähemmän merkittävään pankkiin.

⁴⁴ EPV on julkaissut kuulemisasiakirjan, jossa käsitellään soveltamiskelpoisuuden perusteita. Asiakirjassa annetaan ohjeita siitä, milloin pankkiin voidaan soveltaa yksinkertaistettuja

vahvasti tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimuksessa, että tätä koskevat yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ohjeet puuttuvat. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei toimittanut tilintarkastustuomioistuimelle tarkastuksena aikana asiaa koskevaa ohjeasiakirjaa.

93. Kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjan parannusten ohella myös yhteisen kriisinratkaisuneuvoston raportointimalleissa on jonkin verran parannettavaa. Yksi mallien tavoitteista oli saada tietoja, joita ei ole saatavilla muista lähteistä, ja välttää siten pankkien päällekkäinen työ. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja EPV:n mallien välillä ei ole yhteyttä, vaikka niissä pyydetään osittain rinnakkaisia tietoja. Esimerkiksi velkoja koskevassa yhteisen kriisinratkaisuneuvoston mallissa ja velkojen rakennetta koskevassa EPV:n mallissa⁴⁵ pyydetään johdannaisista useimmissa tapauksissa samankaltaisia tietoja. Jotta vuonna 2017 vältettäisiin pankkien liiallinen rasittaminen päällekkäisillä tietopyynnöillä, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto antoi pankkien toimittaa tietoja vain yhteisen kriisinratkaisuneuvoston mallilla. Tämä on osoitus nykymuotoisen järjestelmän monimutkaisuudesta.

Ohjeasiakirjat

94. Varmistaakseen nykyisen lainsäädännön johdonmukaisen soveltamisen ja yhdenmukaiset menetelmät eri kriisinratkaisusuunnitelmissa yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on laatinut yksityiskohtaisen työohjelman, johon liittyy useita ohjeasiakirjoja, jotka laaditaan vuonna 2017 ja vuoden 2018 alkupuoliskolla. Koska tämä keskeisiä kysymyksiä koskeva ohjeisto on vielä keskeneräinen, sitä on vaikea sisällyttää vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmiin.

95. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ohjeasiakirjojen valmistelua koskevaa sisäistä aikataulua vuodelle 2017 tarkistettiin heinäkuussa 2017, mikä johti usean asiakirjan valmistumisen viivästymiseen. Ottaen huomioon, että kyseisestä tehtävästä vastaava yksikkö

velvoitteita. EPV julkaisee lopullisen teknisen sääntelystandardin kuulemiselle asetetun määräajan (8.8.2017) jälkeen.

⁴⁵ Velkoja koskeva malli, liite i, ja EPV:n malli, liite V.

kärsii tällä hetkellä pahasta henkilöstöpulasta (ks. kohta 109), myös nykyisten määräaikojen saavuttaminen vaikuttaa haastavalta.

96. Kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset totesivat useassa kyselytutkimuksen kohdassa, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston olisi korostettava entistä enemmän parhaiden käytäntöjen yksilöintiä sekä kriisinratkaisun suunnittelua koskevien yhdenmukaisten ohjeiden antamista.

97. Yhteisessä sääntökirjassa⁴⁶ vaaditaan ottamaan kriisinratkaisusuunnitelmissa huomioon asianmukaiset skenaariot, mukaan luettuna erillinen (pankkikohtainen) kaatuminen tai kaatuminen laajemman rahoitusalan epävakauden tai koko järjestelmää koskevien tapahtumien aikana. Yhdessä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ohjeasiakirjassa kuitenkin todetaan, että kriisinratkaisusuunnitelmien olisi perustuttava vain erillisen kaatumisen skenaarioon ja muita skenaarioita käytettäisiin parhaiten soveltuvan kriisinratkaisustrategian uskottavuuden ja toteutettavuuden testaamiseen. Otokseen valituissa kriisinratkaisusuunnitelmissa ei ollut näyttöä siitä, että tällaisia testejä olisi tehty, eikä kuvausta otokseen valittujen suunnitelmien oletetuista skenaarioista.

98. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston omassa sisäisessä kriisinratkaisusuunnitelmien analyysissä osoitetaan, että niissä ei oteta huomioon riittävästi asianmukaisia skenaarioita. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on todennut, että tarvitaan lisää ohjeita, jotta voidaan määritellä johdonmukaisesti, mitä skenaariota on käytettävä.

99. Lisää menetelmien johdonmukaisuuden puutteita paljastui yhteisen kriisinratkaisuneuvoston omassa monialaisessa analyysissä, joka koski kriisinratkaisusuunnitelmien ensimmäistä aaltoa (eli vuonna 2016 laadittuja suunnitelmia). Analyysissä havaittiin, että nykyisen lainsäädännön erilaiset tulkinnat ja yhdenmukaisten menetelmien puute olivat johtaneet epäjohdonmukaisuuksiin suunnitelmien välillä ja siihen, etteivät suunnitelmat olleet riittävän yksityiskohtaisia. Esimerkiksi jotkin sisäiset kriisinratkaisuryhmät arvioivat liiketoiminta-alueita eivätkä oikeussubjekteja. Useissa

⁴⁶ YKM-asetus, 8 artiklan 6 kohta ja BRR-direktiivi, 10 artiklan 3 kohta.

suunnitelmissa yksityispankki- tai varainhoitopalveluja pidettiin kriittisinä, kun taas toisissa ne katsottiin vastaavissa olosuhteissa ei-kriittisiksi.

Olennaisia esteitä ja MREL-vähimmäisvaatimuksia koskevat toimintaperiaatteet

100. Kaksi muuta yhteisen kriisinratkaisuneuvoston toimintaperiaatteita koskevaa päätöstä vaikuttaa siihen, ovatko kriisinratkaisusuunnitelmat lainsäädäntökehyksen mukaisia.

Ensinnäkin yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan, että kriisinratkaisusuunnitelmissa määritellään olennaiset esteet⁴⁷. Tällainen kuulemisprosessi edellyttää resursseja, kestää noin vuoden ja siihen pitäisi liittää jatkotoimia, joilla yhteinen kriisinratkaisuneuvosto purkaa kyseiset esteet. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on tehnyt toimintaperiaatteita koskevan sisäisen päätöksen käynnistää prosessi vuonna 2018. Siihen saakka (ks. **kohdat 73 ja 74**) yhteinen kriisinratkaisuneuvosto vain määrittelee mahdolliset esteet, joiden suhteen se ei toteuta virallisia toimia, koska niitä ei ole katsottu ”olennaisiksi”. Tarkastajien näkemyksen mukaan tämä väliaikainen toimintaperiaate ei täytä lakisääteisiä vaatimuksia.

101. Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla ei ole lopullista toimintaperiaatetta myöskään MREL-vähimmäisvaatimuksen laskemiseksi. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on julkaissut alustavan lähestymistavan, jota se käytti vuonna 2016⁴⁸ ja joka perustuu ”informatiivisiin” MREL-tavoitteisiin (ks. **kohta 78**). Lopullinen MREL-vähimmäisvaatimuksia koskeva ohjeasiakirja, jossa asetetaan sitovat tavoitteet, on määrä antaa vasta vuoden 2017 lopussa. Tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimus osoitti, että kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset odottavat erityisen innokkaasti, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto saa valmiiksi tämän ja olennaisia esteitä koskevan ohjeasiakirjan. Näitä kysymyksiä koskevat toimet ovat tärkeitä sen varmistamiseksi, että suunnitelmat ovat yhteisen sääntökirjan mukaisia ja pankeilla on riittävä tappionsietokyky.

⁴⁷ YKM-asetus, 10 artiklan 7 kohta ja BRR-direktiivi, 17 artiklan 1 kohta.

⁴⁸ <https://srb.europa.eu/en/node/201>.

Johdon valvonta ja laadunvarmennus

102. Yhteinen kriisinhallintaneuvosto antoi tarkastajille vain yleisen kuvauksen sisäisen valvonnan ja laadunvarmennuksen kehystään. Tässä kertomuksessa esitettävien havaintojen lukumäärä (ks. ***kohdat 37–82***) osoittaa, että johdon valvonnassa on puutteita. Yhteisen kriisinhallintaneuvoston oma monialainen tarkastus vahvistaa tämän. Sen yhteydessä kriisinhallintasuunnitelmissa havaittiin useita laadullisia puutteita.

Yhteisellä kriisinhallintaneuvostolla on suuri henkilöstövaje

103. Tarkastuksessa tutkittiin henkilöstöä koskevia kysymyksiä yhteisen kriisinhallintaneuvoston perustamisesta lähtien ja todettiin, ettei rekrytointia ollut priorisoitu, vaikka tämä olisi välttämätöntä perustamisvaiheessa.

Jatkuvasti jäljessä henkilöstöä koskevista tavoitteista

104. Komissio arvioi alun perin, että yhteisen kriisinhallintaneuvoston henkilöstötarve olisi 309 kokoaikavastaavaa työntekijää⁴⁹. Luku perustuu osittain vertailuanalyyysiin, jossa yhteistä kriisinhallintaneuvostoa verrattiin Yhdysvaltain liittovaltion talletusvakuusjärjestelmään (Federal Deposit Insurance Corporation), jolla on kriisinhallinnan alalla samankaltaiset tehtävät. Alkuperäisen suunnitelman mukaan yhteisen kriisinhallintaneuvoston piti saavuttaa tämä henkilöstömäärä viimeistään vuoden 2015 lopussa. Yhteinen kriisinhallintaneuvosto tarkasteli syyskuussa 2016 uudelleen henkilöstötarpeitaan ja nosti tavoitetta alkuperäisestä arviosta 350 kokoaikavastaavaan työntekijään. Tavoite oli tarkoitus saavuttaa vuoteen 2017 mennessä. Vuosia 2018–2020 koskevassa monivuotisessa talousarvioesityksessä varaudutaan lisäämään henkilöstöä edelleen 410 kokoaikavastaavaan työntekijään vuoden 2019 loppuun mennessä eli 33 prosenttia alkuperäiseen arvioon verrattuna.

105. Todellinen henkilöstömäärä on jatkuvasti jäänyt tavoitteesta heti alusta alkaen. Ensimmäiset rekrytointikampanjat järjesti komissio. Kun vastuu rekrytoinnista siirtyi

⁴⁹ COM(2013) 520 final, 10.7.2013. Lukuun eivät sisälly kansalliset asiantuntijat ja harjoittelijat.

kokonaan yhteiselle kriisratkaisuneuvostolle maaliskuussa 2015, henkilöstömäärä oli 35 työntekijää. Henkilöstömäärä kasvoi 101 työntekijään vuoden 2015 loppuun mennessä ja 171 työntekijään vuoden 2016 loppuun mennessä.

106. Tilanne on vakavin kriisratkaisun ja toimintalinjojen asiantuntijoiden osalta, joiden tarve aliarvioitiin vuosina 2015 ja 2016. Lisäksi on vakavaa pulaa tietoteknisestä henkilöstöstä ja sihteerihenkilöstöstä.

107. Kriisratkaisun suunnittelusta vastaavissa osastoissa henkilöstöpula on vaikuttanut merkittävästi kriisratkaisun suunnitteluprosessiin. Pula on vaikuttanut erityisesti sisäisten kriisratkaisuryhmien koordinaattoreiden työtaakkaan. Useimmat heistä vastaavat yli kymmenestä pankista. Lainsäädännön mukaiset yhteisen kriisratkaisuneuvoston tehtävät, kuten vastuu vähemmän merkittävien rajatylittävää toimintaa harjoittavien pankkien kriisratkaisun suunnittelusta, ovat lisänneet jo ennestään niukkoihin henkilöstöresursseihin kohdistuvia paineita.

108. Yhteisen kriisratkaisuneuvoston henkilöstötaulukossa käsitellään henkilöstötarpeita kokonaismäärien, toivotun aseman ja palkkaluokan osalta. Yhteinen kriisratkaisuneuvosto on määrittänyt, kuinka paljon se tarvitsee henkilöstöä kunkin kokoista pankkikonsernia varten. Yhteinen kriisratkaisuneuvosto ei ole kuitenkaan arvioinut, mitä asiantuntemusta ja muita taitoja yksittäisissä kriisratkaisun suunnittelusta vastaavissa osastoissa ja yksiköissä tarvitaan. Joissakin osastoissa ei ole lainkaan tai tarpeeksi tiettyjä asiantuntijoita (esimerkiksi arvostamisen asiantuntijoita) eikä työntekijöitä, joilla on tarvittava kielitaito. Joissakin yksiköissä alempien toimihenkilöiden osuus on suuri.

109. Toimintaperiaatteita ja ohjeita koskevaa tärkeää työtä ei ole henkilöstöpulan vuoksi saatu päätökseen. Kriisratkaisustrategiasta, prosesseista ja menetelmistä vastaavalla osastolla oli maaliskuun 2017 lopussa vain kolmannes tavoitemääränsä mukaisesta henkilöstöstä. Kriisratkaisun suunnittelusta vastaavat osastot pyrkivät kompensoimaan tätä henkilöstövajetta osittain käyttämällä merkittävän osan työajastaan toimintalinjoja koskevaan työhön ja muihin kriisratkaisuun liittymättömiä asioita koskeviin työtehtäviin (25 prosenttia vuonna 2016) ydintoimintaansa keskittymisen sijaan.

110. Henkilöstön suuri vaihtuvuus on merkinnyt henkilöstöpulaa IT-yksikössä, jolta puuttuu myös asianmukainen tietojärjestelmä ja joka ei siksi voi tukea tehokkaasti kriisinratkaisun suunnitteluprosessia. Paremman tietojärjestelmän käyttöönotto olisi sisällytettävä parhaillaan laadittavaan tietotekniikkastrategiaan.

111. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston henkilöstöpula on johtanut suureen ylitöiden osuuteen: vuoden 2016 kymmenen ensimmäisen kuukauden aikana ylitöiden osuus oli noin 15 000 tuntia eli kuusi prosenttia kokonaistyöajasta.

112. Euroopassa pankkien kriisinratkaisu on kehittyvä ala ja kriisinratkaisun asiantuntijan ammatti on yhä melko uusi. Useimpien kriisinratkaisun suunnittelun työtehtäviin palkattujen työntekijöiden on tämän vuoksi kehitettävä osaamistaan työssä oppimisen avulla. Viimeisten 2–3 vuoden aikana yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on lisäksi joutunut kilpailemaan pätevistä henkilöstöstä ankarasti EU:n muiden toimielinten (komission ja EKP:n) ja pankkialan kanssa⁵⁰. Tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimukseen osallistuneista kansallisista kriisinratkaisuviranomaisista lähes 75 prosenttia totesi, että alan henkilöstön palkkaaminen myös kansallisiin työtehtäviin oli vaikeaa.

113. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on vahvistanut, että rekrytointi on haastavaa, koska rekrytointiprosessit ovat pitkiä, voimakkaasti kilpailluilla työmarkkinoilla on sopivia hakijoita vain rajallinen määrä ja hakijoista, jotka haluavat tulla yhteisen kriisinratkaisuneuvoston palvelukseen määräaikaisella sopimuksella, on pulaa.

114. Lisäksi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti, ettei se saavuta vuodelle 2017 asetettuja henkilöstöä koskevia tavoitteitaan, minkä vuoksi sen on vaikea toteuttaa lakisääteisiä tehtäviään täysimääräisesti. Lisäksi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto arvioi, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston käytettävissä olevien työntekijöiden kokonaismäärä ei edes vuonna 2020 ole oikeassa suhteessa määrään, jonka katsotaan olevan välttämätön sen

⁵⁰ Esimerkiksi EKP palkkasi vuoden 2015 valvontatoimintaa koskevan vuosikertomuksensa mukaan 1 074 kokoaikavastaavaa työntekijää: 769 työntekijää pankkivalvontaan liittyville toiminta-alueilleen ja 305 yhteisiin palveluihin. Vuoden 2016 kertomuksesta käy ilmi, että kokoaikavastaavien työntekijöiden lukumäärää lisättiin 160:lla.

kannalta, että yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto voisi täyttää velvollisuutensa täysimääräisesti.

Henkilöstöosaston resurssipula vaikuttaa rekrytointiin

115. Henkilöstön palkkaaminen on erityisen tärkeää yhteiselle kriisintarkkaisuineuvostolle nyt sen ensimmäisinä vuosina rekrytointimenettelyjen pitkän keston ja tarvittavan henkilöstön suuren määrän vuoksi. Vuoden 2015 vuosikertomuksessaan yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto määritteli tehokkaan henkilöstöhallinnon yhdeksi käynnistysvaiheensa ensisijaisista tavoitteista.

116. Kun vastuu rekrytoinnista siirtyi maaliskuussa 2015 komissiolta yhteiselle kriisintarkkaisuineuvostolle, sen henkilöstötiimi koostui kahdesta jäsenestä, joista yksi työskenteli rekrytoinnin parissa. Vuoden 2015 loppuun mennessä henkilöstöhallinnon työntekijämäärä oli noussut seitsemään. Työntekijöistä vain kaksi vastasi rekrytoinnista. Joulukuussa 2016 henkilöstötiimin kapasiteetti oli edelleen rajallinen – tiimissä oli seitsemän työntekijää, joista vain kolme työskenteli rekrytoinnin parissa.

117. Henkilöstötiimi on ilmoittanut avoimista työpaikoista käyttämällä vain joitakin rekrytointikanavia, kuten tiimin omaa ja EU:n rekrytointisivustoa sekä sosiaalista mediaa, mutta ei rahoitusalan ammattilehtiä. Tiimillä ei myöskään ole räätälöityjä tietoteknisiä välineitä rekrytointiin ja henkilöstöhallintoon. Tämä on johtanut virheeseen työpaikkahakemuksia tarkistettaessa ja tehottomuuteen työntekijöitä koskevia tietoja kirjattaessa.

118. Yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston koulutusohjelmassa, josta osaan myös kansallisten kriisintarkkaisuviranomaisten henkilöstö voi osallistua, keskitytään vahvistamaan henkilöstön tietämystä kriisintarkkaisuineuvoston perusteista ja jakamaan tietoa todellisista kriisintarkkaisuineuvoston tapauksista. Esimerkkinä hyvistä käytännöistä voidaan mainita tietyt koulutusilaisuudet, kuten tapaustutkimusten esittelyt, joilla pyritään muun muassa kehittämään yhteistä kriisintarkkaisuineuvoston kulttuuria, ja lounasaikaan järjestettävät seminaarit.

Kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja EKP:n kanssa tehtävän yhteistyön kehystä on parannettava

119. Tarkastuksessa tutkittiin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston suhdetta kansallisiin kriisinratkaisuviranomaisiin ja EKP:hen ja todettiin, että tiedonvaihtoa ja yhteistyötä on parannettava.

Yhteistyö kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa ei ole selkeää

120. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on koordinoitava toimintaansa ja tehtävä yhteistyötä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa.

121. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto päätti perustaa kaikkia sen vastuualueeseen kuuluvia pankkikonserneja varten sisäisiä kriisinratkaisuryhmiä, jotka koostuvat yhteisen kriisinratkaisuneuvoston omasta henkilöstöstä ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten henkilöstöstä. Sisäisiä kriisinratkaisuryhmiä johtaa aina yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työntekijä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on perustanut yhteensä 75 sisäistä kriisinratkaisuryhmää, joista osa vastaa useammasta kuin yhdestä pankkikonsernista.

122. Tehtävien jakautuminen yhteisen kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kesken on edelleen epäselvä. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto perusti vuoden 2016 lopussa työryhmän, jonka tehtävänä on sopia operatiivisten tehtävien jaosta. Tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan henkilöstö- ja määrärahatarpeita on vaikea arvioida ilman selkeää tehtävienjakoa.

123. YKM-asetuksessa ei määritellä tarkkaan, missä määrin yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset osallistuvat sisäisiin kriisinratkaisuryhmiin. Näin ollen yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei voi vaikuttaa kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten sisäisiin kriisinratkaisuryhmiin nimeämään henkilöstöön sen kokoonpanon, palvelusiän, asiantuntemuksen tai toiminnan arvioinnin osalta. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi vain ilmaista mielipiteensä sisäiseen kriisinratkaisuryhmään tarvittavien työntekijöiden vähimmäismäärästä ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten työpanoksen osuudesta. Vuodeksi 2017 suunniteltujen lukujen mukaan yhteisen

kriisinvälitysvuorokierro ja kansallisten kriisinvälitysviranomaisten työntekijöiden suhde on 5:6. Vertailun vuoksi todettakoon, että yhteisissä valvontaryhmissä EKP:n työntekijöiden suhde kansallisten toimivaltaisten viranomaisten työntekijöihin on keskimäärin 1:3⁵¹.

124. Sisäisten kriisinvälitysvuorokierrojen nykyinen henkilöstömäärä ei ole riittävä niille annettuihin tehtäviin nähden. Yhteinen kriisinvälitysvuorokierro osoitti noin 60 kokoaikavastaavaa työntekijää sisäisiin kriisinvälitysvuorokierroihin vuoden 2016 loppuun mennessä. Määrää on tarkoitus nostaa 170 työntekijään vuoden 2017 loppuun mennessä, vaikka on selvää, että edelleen merkittävä osa näistä työntekijöistä osoitetaan toimintalinjoja koskevaan työhön ja muihin kriisinvälitysvuorokierroihin liittymättömiä asioita koskeviin työtehtäviin, jollei nykyistä tehtävienjakoa muuteta.

125. Vuodelle 2017 asetetut henkilöstöä koskevat tavoitteet olivat rekrytointivaikeuksien vuoksi epärealistisia. Kansalliset kriisinvälitysviranomaiset suunnittelivat vuonna 2017 osoittavansa 155 kokoaikavastaavaa työntekijää sisäisten kriisinvälitysvuorokierrojen työtehtäviin. Yhteisen kriisinvälitysvuorokierrojen osoittama henkilöstö kutakin pankkia kohti olisi näin ollen vuoden 2017 loppuun mennessä keskimäärin 0,9 kokoaikavastaavaa työntekijää ja kansallisten kriisinvälitysviranomaisten 1,1 kokoaikavastaavaa työntekijää, eli yhteensä henkilöstöä olisi vain 2,0 kokoaikavastaavaa työntekijää pankkia kohti. Kun otetaan huomioon monien pankkien suuri koko ja monimutkaisuus sekä tarvittava perusteellisen suunnittelun määrä, tämä henkilöstömäärä vaikuttaa pieneltä.

126. Yhteisen kriisinvälitysvuorokierrojen keskeisenä koordinaattorina yhteinen kriisinvälitysvuorokierro paitsi antaa ohjeita kansallisille kriisinvälitysviranomaisille, myös vastaa lainsäädäntökehyksen johdonmukaisesta soveltamisesta. Tätä varten yhteisellä kriisinvälitysvuorokierroilla on valtuudet pyytää kansallisilta kriisinvälitysviranomaisilta tietoja näiden tehtävien suorittamisesta. Kansallisten kriisinvälitysviranomaisten tekemän vähemmän merkittäviä pankkeja koskevan työn valvonta on myös tärkeää, koska yhteinen kriisinvälitysvuorokierro voi tietyissä olosuhteissa ottaa niistä välittömän vastuun.

⁵¹ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 29/2016 "Yhteinen valvontamekanismi – hyvä alku, mutta lisäparannuksia kaivataan", kohta 110 (<http://www.eca.europa.eu>).

Toukokuuhun 2017 mennessä yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ollut vielä käyttänyt mahdollisuuttaan vastata vähemmän merkittävistä pankeista suoraan. Se ei ollut myöskään perustanut toimintoa kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten työn valvontaa varten. Siksi yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla ei ole käytettävissään tietoja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten parhaillaan tekemästä työstä.

127. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin luonut ennakkovaroitusjärjestelmän, jonka mukaisesti kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten on ilmoitettava vähemmän merkittävistä pankeista, joissa on havaittavissa merkkejä vakavasta heikkenemisestä. Lisäksi EKP toimittaa yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle luettelon tärkeysjärjestyksessä etusijalle asetetuista vähemmän merkittävistä pankeista. Toukokuuhun 2017 mennessä yhteinen valvontamekanismi oli yksilöinyt 93 tällaista pankkia⁵².

128. Lainsäädäntökehyksen johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi tarkistaa kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten päätösluonnoksia, jotka koskevat esimerkiksi kriisinratkaisusuunnitelmia, ja esittää tarvittaessa huomautuksia. Vuonna 2016 kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset keskittyivät merkittäviin pankkeihin ja laativat siksi hyvin vähän kriisinratkaisusuunnitelmia vähemmän merkittäviä pankkeja varten. Tarkastuksen aikana yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti kuitenkin tilintarkastustuomioistuimelle, että kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset painottavat tulevaisuudessa nykyistä enemmän suunnittelua, joka koskee vähemmän merkittäviä pankkeja. Vuoden 2017 työohjelmassaan yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ilmoitti, että se kehittää edelleen rooliaan yhteisessä kriisinratkaisumekanismissa seuraamalla ja arvioimalla kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kriisinratkaisupäätösluonnoksia, jotka koskevat niiden vastuualueeseen kuuluvia vähemmän merkittäviä pankkeja. Tämä lisäisi yhteisen kriisinratkaisuneuvoston työmäärää merkittävästi.

129. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto järjesti pian perustamisensa jälkeen useita pankin kaatumisen simulointiin perustuvia harjoituksia, joihin osallistuivat EKP, komissio, neuvosto

⁵² <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/hplsi.en.html>.

sekä asianomaiset Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen viranomaiset. Kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset eivät kuitenkaan osallistuneet näihin harjoituksiin, jotka käsittivät päätöksenteon, mutta eivät kriisinratkaisun koko prosessia. Myöskään uusia harjoituksia ei ole järjestetty, vaikka yhteisen kriisinratkaisuneuvoston organisaatiossa, kuten henkilöstössä ja tietotekniikkaresursseissa, on sittemmin tapahtunut merkittäviä muutoksia.

EKP:n kanssa tehtävän yhteistyön kehityksenä on puutteita

130. Koska EKP valvoo useimpia yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvia pankkeja suoraan, EKP:n olisi annettava yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle monenlaisia tietoja näistä pankeista.

131. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja EKP ovat tehneet yhteisymmärryspöytäkirjan helpottaakseen yhteistyötä. Yhteisymmärryspöytäkirja perustuu osapuolten lakisääteiseen yhteistyövelvoitteeseen. Kuten YKM-asetuksessa edellytetään⁵³, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ja EKP ovat julkaisseet yhteisymmärryspöytäkirjan verkkosivustoillaan, mutta neljää liitettä ei ole vielä julkaistu.

132. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, etteivät yhteisymmärryspöytäkirja ja sen liitteet ole tarpeeksi kattavia sen varmistamiseksi, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto saisi EKP:ltä kaikki tehtäviään varten tarvitsemansa tiedot oikea-aikaisesti ja tehokkaasti. Kriisinratkaisun valmistelun yhteydessä EKP ei toimita automaattisesti tiettyjä maksuvalmiuteen ja pääomaan liittyviä tietoja, jotka olisivat hyödyllisiä yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle⁵⁴. Sen sijaan yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on esitettävä EKP:lle erityinen pyyntö saadakseen näitä tietoja, mikä vie aikaa ja resursseja. Tarkastusevidenssi viittaa siihen, että EKP antaa muita tietoja, kuten paikalla tehtävien tarkastusten tuloksia, vain osittain ja ettei

⁵³ YKM-asetus, 30 artiklan 7 kohta.

⁵⁴ Nämä tiedot kerätään vakavaraisuuden arviointiprosessia varten ja saadaan sisäisistä prosesseista pääoman ja maksuvalmiuden riittävyyden arvioimiseksi.

se anna niitä aina nopeasti. SREP-arviointeja ei jaeta yhteisessä sääntökirjassa edellytetyssä laajuudessa⁵⁵.

133. Yhteisymmärryspöytäkirjalla ei myöskään varmisteta, että yhteinen kriisintarkaisuneuvosto saisi EKP:n kriisinhallintatoimistolta tietoja, joiden jakamisesta olisi hyötyä myös kriisintarkaisun suunnittelun kannalta. Edes yleisiä tietoja, kuten luetteloa toimiston parhaillaan valvomista pankeista, ei ole toistaiseksi annettu virallisesti.

134. Yhteisymmärryspöytäkirjassa todetaan, että EKP ja yhteinen kriisintarkaisuneuvosto voivat sopia osallistuvansa toistensa paikan päällä tekemiin tarkastuksiin. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto ei ole tähän mennessä tehnyt tarkastuksia paikan päällä eikä osallistunut EKP:n paikan päällä tekemiin tarkastuksiin.

135. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto vastaa 15:stä vähemmän merkittävästä pankista, joita kansalliset toimivaltaiset viranomaiset valvovat suoraan ja EKP vain välillisesti. Tämä epäyhdenmukaisuus näiden kahden viranomaisen toimeksiannoissa luo yhteiselle kriisintarkaisuneuvostolle haasteita. EKP:llä on esimerkiksi kaikista euroalueen pankeista jonkin verran valvontatietoja, joista osan se saa kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta. EKP ei ole kuitenkaan antanut yhteiselle kriisintarkaisuneuvostolle oikeutta käyttää näitä relevantteja tietoja kyseisten 15:n vähemmän merkittävän pankin osalta. Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston on siksi luotava lisäyhteistyökehyksiä ja tietojenvaihtojärjestelyjä 17 kansallisen valvontaviranomaisen⁵⁶ kanssa ja järjestettävä tietojen siirtäminen erikseen niistä kunkin kanssa. Tämä päällekkäinen työ kuluttaa yhteisen kriisintarkaisuneuvoston resursseja ja on tehotonta.

136. Tärkein osa yhteisen kriisintarkaisuneuvoston ja EKP:n välistä yhteistyötä on kriisinhallinta. Kuten **kohdissa 9–11** esitettiin, kriisipankkia koskevassa menettelyssä on kolme vaihetta, joista yksi on varhainen tilanteeseen puuttuminen.

⁵⁵ Delegoitu asetus N:o 2016/1450, 4 artiklan 1 kohta.

⁵⁶ Kyseisten 15:n vähemmän merkittävän pankin emoyhtiöt ja tytäryhtiöt sijaitsevat 17 eri jäsenvaltiossa.

137. Yhteisessä sääntökirjassa edellytetään, että varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteiden käytön käynnistävät tekijät määritetään⁵⁷. EPV on antanut ohjeet, joilla edistetään näiden tekijöiden johdonmukaista käyttöä. Ensinnäkin ohjeissa määritellään käytön käynnistävät tekijät vähintään vuosittain päivitettävien SREP-pisteiden perusteella. EKP käyttää tätä käytön käynnistävää tekijää. Toiseksi ohjeissa todetaan, että varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteet voidaan käynnistää merkittävän tapahtuman perusteella. Myös EKP ilmoittaa käyttävänsä tätä käytön käynnistävää tekijää, joka on harkinnanvarainen lähestymistapa. Kolmas mahdollinen lähestymistapa on määritellä käytön käynnistävät tekijät pääindikaattoreiden perusteella. Tämä olisi määrällinen lähestymistapa, mutta EKP ei nykyisin käytä sitä. Jos käytön käynnistämisen ehto toteutuu, valvontaviranomaisen on arvioitava, olisiko varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaihe käynnistettävä. EPV:n ohjeiden mukaan varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaihetta ei käynnistetä automaattisesti, vaan valvontaviranomaisen on dokumentoitava selkeästi käytön käynnistävien tekijöiden rikkomiset, mukaan lukien syyt sille, ettei toimenpiteiden täytäntöönpanoa ole käynnistetty. Kun EKP on päättänyt soveltaa varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteitä, sen on ilmoitettava päätöksestään yhteiselle kriisiratkaisuneuvostolle⁵⁸.

138. Lainsäädäntökehyksen mukainen asianmukainen varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaihe on olennaisen tärkeä sen kannalta, että yhteinen kriisiratkaisuneuvosto voi olla valmiina reagoimaan kriisiin. Varhaista tilanteeseen puuttumista koskevan ilmoituksen ansiosta yhteinen kriisiratkaisuneuvosto voi päivittää kriisiratkaisusuunnitelmansa ja laatia kriisiratkaisun erityissuunnitelman ajantasaisimpien tietojen perusteella. Varhaista tilanteeseen puuttumista koskevissa säännöissä myös annetaan yhteiselle kriisiratkaisuneuvostolle tiettyjä erityisiä oikeuksia, kuten valtuudet vaatia pankkia ottamaan yhteyttä mahdollisiin ostajiin⁵⁹. Pankki voidaan kuitenkin todeta lähellä kaatumista

⁵⁷ BRR-direktiivi, 27 artiklan 1 kohta ja EPV:n ohjeet GL/2015/03.

⁵⁸ YKM-asetus, 13 artiklan 1 kohta.

⁵⁹ YKM-asetus, 13 artiklan 3 kohta.

olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi, vaikka varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaihetta ei olisi ollut. Näin on tapahtunut vuonna 2017.

139. Varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaiheessa EKP:n ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston on tehtävä tiivistä yhteistyötä pankin seuraamiseksi ja jaettava kaikki tiedot, jotka tarvitaan kriisinratkaisusuunnitelman päivittämistä ja kriisinratkaisun valmistelua varten.

140. EKP:n ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston odotetaan varmistavan, että kaikki varhaisen tilanteeseen puuttumisen vaiheessa toteutettavat toimet ovat yhdenmukaisia⁶⁰. Tätä varten yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on laatinut, mutta ei vielä (heinäkuussa 2017) hyväksynyt tietyt menettelyvaiheet. Tällä hetkellä ei ole muodollista kehystä eikä ennakolta annettuja ohjeita siitä, miten pankkeja käsitellään kriisinratkaisua edeltävässä vaiheessa.

141. Kuten kohdassa 11 mainittiin, yhteinen kriisinratkaisuneuvosto voi suorittaa oman arviointinsa lähellä kaatumista olevista tai todennäköisesti kaatuvista pankeista tietyissä olosuhteissa⁶¹. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ole vielä vahvistanut kehystä sen arviointiin, onko pankki lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuva. Todettakoon, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kenttätyön päättymiseen mennessä yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ei ollut vielä tehnyt yhtään tällaista arviointia.

142. Nykyisessä lainsäädäntökehyksessä annetaan EKP:lle pysyvä tarkkailijan asema kaikkiin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston istuntoihin. Tämä asema antaa yhteiselle valvontamekanismille oikeuden saada käyttöönsä tärkeitä tietoja monilta eri aloilta. Yhteisellä kriisinratkaisuneuvostolla ei kuitenkaan ole samanlaista asemaa EKP:n valvontaelimen kokouksissa. EKP voi kutsua yhteisen kriisinratkaisuneuvoston puheenjohtajan osallistumaan tarkkailijana tiettyihin kokouksiin, mutta EKP:n ei tarvitse tehdä niin. EKP esitti tilintarkastustuomioistuimelle, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston puheenjohtaja kutsutaan käytännössä kokouksiin, joissa käsitellään yhteisen

⁶⁰ YKM-asetus, 13 artiklan 5 kohta.

⁶¹ YKM-asetus, 18 artiklan 1 kohta.

kriisinvälitysneuvoston toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä. EKP:llä ei kuitenkaan ole velvollisuutta toimia näin. Yhteinen kriisinvälitysneuvosto on siis tiettyjen kriisinvälityksen valmistelun kannalta olennaisen tietojen kulun osalta riippuvainen EKP:n hyvästä tahdosta.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

143. Kriisinvälityskehityksen suunnittelu ja perustaminen eurooppalaisille pankeille oli monimutkainen tehtävä, sillä pankkien hallittu likvidaatio on vaikeaa. Tarvittiin uutta lähestymistapaa, sillä ennen kriisiä pankkien kriisinvälitys ei ollut osa pankkien sääntely- ja valvontaelinten päivittäistä toimintaa. Yhteinen kriisinvälitysneuvosto on yhä varhaisessa kehitysvaiheessa. Yhteisen kriisinvälitysneuvoston perustaminen tyhjistä erittäin lyhyessä ajassa oli erittäin suuri haaste johdolle. Asiaa koskevassa lainsäädännössä ei juuri säädetty vaiheittaisesta täytäntöönpanosta, vaikka esitettiin huomattava määrä suoritettavia tehtäviä. Tämä on otettava huomioon kaikkien tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien puutteiden yhteydessä.

144. Yhteisen kriisinvälitysneuvoston on eri syistä ollut vaikea palkata riittävästi henkilöstöä, jolla on asianmukainen osaaminen. Jo heti alkuvaiheessa vuonna 2015 yhteinen kriisinvälitysneuvosto oli jäljessä henkilöstöä koskevista tavoitteistaan. Lisäksi haastavan tehtävän kannalta tehottomat rekrytointiprosessit ja voimakkaasti kilpaillut työmarkkinat hidastivat henkilöstön palkkaamista entisestään. Henkilöstön palkkaamiseen liittyvät viivästykset ovat vaikuttaneet kielteisesti kaikkiin yhteisen kriisinvälitysneuvoston toimintaloihin (erityisesti kriisinvälityksen suunnitteluun ja toimintalinjoja koskevaan työhön) henkilöstön sitoutumisesta ja motivaatiosta huolimatta.

145. Tilintarkastustuomioistuimen yleispäätelmänä on, että nyt melko alkuvaiheessa yhteisen kriisinvälitysneuvoston valmistautumisessa tehtäviinsä on puutteita ja järjestelmän parantamiseksi tarvitaan joitakin toimia (ks. jäljempänä).

Kriisinvälityksen suunnittelu on edelleen kesken

146. Yhteinen kriisinvälitysneuvosto ei ole vielä saanut valmiiksi vastuualueelleen kuuluvien pankkien kriisinvälitysuunnitelmia. Vaikka yhteisen kriisinvälitysneuvoston tarkoituksena on laatia suunnitelmat useassa vaiheessa, yksikään suunnitelma ei ole vielä saavuttanut

viimeistä vaihetta ja yhteistä sääntökirjaa noudatetaan usein puutteellisesti (ks. **kohdat 27 ja 83**).

147. Ongelma-alueita ovat muun muassa olennaisten esteiden ja MREL-kiintiön määrittäminen. Yhteinen kriisinvastustuseuvario ei ole täyttänyt velvollisuuttaan määrittää päivä, jolloin kunkin pankin ensimmäisen kriisinvastustussuunnitelman on viimeistään oltava laadittuna (ks. **kohta 29**).

148. Yhteinen kriisinvastustuseuvario on tehnyt paljon työtä ja osoittanut sitoutuneensa siihen, että voidaan varmistaa, että ainakin kriisinvastustussuunnitelmien alustavat versiot olisi tehty useimmille pankeille, tähän mennessä hyväksytyjen suunnitelmien ei voida katsoa noudattavan yhteistä sääntökirjaa. Monista pankeista, joita varten on laadittu suunnitelmia, saatavilla olevat taustatiedot lieventävät tätä ongelmaa, mutta lainsäädännön vaatimusten täyttämässä on edelleen huomattavia puutteita.

149. YKM-asetuksessa kriisinvastustuseuvariota vaaditaan ilmoittamaan EPV:lle hyvissä ajoin, jos pankkia ei katsota purkamis- tai uudelleenjärjestämiskelpoiseksi (ks. **kohta 72**). Yksikään otokseen valituista kriisinvastustussuunnitelmista ei sisältänyt yhteisen kriisinvastustuseuvarion selvää mainintaa siitä, että pankki voitaisiin tosiasiallisesti purkaa (ks. **kohta 71**).

150. Kriisinvastustussuunnitelmat eivät sisältäneet valittujen kriisinvastustustrategioiden toteutettavuutta koskevaa arviointia (ks. **kohta 65**). Tutkituissa suunnitelmissa ei näin ollen todettu, voidaanko parhaiten soveltuvaa kriisinvastustustrategiaa soveltaa tehokkaasti asianmukaisen ajan kuluessa, kuten yhteisessä sääntökirjassa vaaditaan. Suunnitelmat eivät sisältäneet myöskään valitun strategian uskottavuuden arviointia (ks. **kohta 66**). Yhteinen kriisinvastustuseuvario ei vaadi pankeja testaamaan velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamista (ks. **kohta 60**).

Suositus 1

Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston olisi saatettava päätökseen vastuualueelleen kuuluvia pankkeja koskeva kriisintarkaisusuunnittelu

- a) määrittämällä päivä, jolloin ensimmäisen yhteistä sääntökirjaa täysin noudattavan kriisintarkaisusuunnitelman on oltava laadittuna kullekin sen vastuualueeseen kuuluvalla pankilla, käyttämällä tärkeysjärjestykseen perustuvaa lähestymistapaa, jotta voidaan varmistaa hyvä valmistautuminen riskialttiimpien pankkien osalta, sekä laatimalla toimintasuunnitelma oikea-aikaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi
- b) sisällyttämällä purkamis- ja uudelleenjärjestelymahdollisuuksia koskeva erityinen maininta kaikkiin kriisintarkaisusuunnitelmiin ja ilmoitettava EPV:lle välittömästi, jos pankkia ei katsota purkamis- tai uudelleenjärjestelykelpoiseksi
- c) arvioimalla jokaisessa kriisintarkaisusuunnitelmassa valitun kriisintarkaisustrategian toteutettavuutta ja uskottavuutta ottaen huomioon, voidaanko sitä soveltaa tehokkaasti asianmukaisen ajan kuluessa. Uskottavuutta arvioidakseen yhteisen kriisintarkaisuneuvoston on tutkittava valittujen kriisintarkaisuvälineiden mahdollisia vaikutuksia muihin rahoituslaitoksiin, pk-yrityksiin ja vähittäissijoittajiin. Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston olisi vaadittava pankkeja suorittamaan testejä sen osoittamiseksi, että velkojen arvo voidaan tosiasiallisesti kirjata alas kriisintarkaisusuunnitelmassa suunnitellussa ajassa.

Toteuttamisen tavoiteajankohta suositukselle a: mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kesäkuussa 2018.

Toteuttamisen tavoiteajankohta suosituksille b ja c: mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään vuoden 2018 lopussa.

Kriisintarkaisun suunnittelua koskeva sääntöjärjestelmä ei ole vielä valmis

151. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto ei ole vielä ottanut käyttöön kriisintarkaisun suunnittelua koskevaa täydellistä sääntöjärjestelmää. Ohjeet ovat yhä riittämättömiä tai puutteellisia erityisesti seuraavilla aloilla:

- a) MREL-vähimmäisvaatimuksen ja olennaisten esteiden määrittämisen tärkeydestä huolimatta yhteisen kriisintarkaisuneuvoston ja kansallisten

kriisintarkaisuviranomaisten henkilöstölle on annettu puutteelliset ohjeet tai ei ole annettu ollenkaan ohjeita siitä, miten määrittäminen tehdään niiden vastuualueeseen kuuluvien pankkien osalta (ks. **kohta 100**).

- b) Kriisintarkaisun suunnittelun käsikirjaa ei ole päivitetty niin, että voitaisiin ottaa huomioon keskeiset toimintapolitiikan muutokset ja lainsäädännön kehitys. Nykyisessä muodossaan käsikirja tarjoaa kansallisille kriisintarkaisuviranomaisille vain rajallisia ja ei-sitovia ohjeita (ks. **kohta 88**).
- c) Sovellettavia skenaarioita koskeva ohjeasiakirja ei täytä BRR-direktiivin vaatimuksia (ks. **kohta 97**).

Suositus 2

Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston olisi viimeisteltävä kriisintarkaisun suunnittelua koskeva sääntöjärjestelmänsä. Yhteisen kriisintarkaisuneuvoston olisi erityisesti

- a) laadittava MREL-vähimmäisvaatimuksia ja olennaisia esteitä koskevat selkeät ja johdonmukaiset toimintaperiaatteet ottaen huomioon nykyinen EU:n sääntelykehys. Periaatteita olisi sovellettava kaikissa kriisintarkaisusuunnitelmissa, jotta voidaan varmistaa, että yhteisen kriisintarkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvien pankkien tappionsietokyky on riittävä.
- b) päivitettävä kriisintarkaisun suunnittelun käsikirja vähintään vuosittain niin, että siinä otetaan huomioon merkittävät toimintapolitiikan muutokset, lainsäädäntökehityksen kehitys ja saadut kokemukset, ja todettava, että kriisintarkaisun suunnittelun käsikirja on sitova.
- c) sisällytettävä kriisintarkaisun suunnittelun käsikirjaan ohjeet kaikkien BRR-direktiivissä edellytettyjen kriisintarkaisuskenaarioiden osalta.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: kesäkuu 2018.

Henkilöstöressurssien riittämättömyys

152. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto on kärsinyt henkilöstöpulasta siitä asti kun se alkoi toimia itsenäisesti (ks. **kohdat 105–110**). Vaikka tilanne on viime aikoina parantunut jonkin verran, yhteisen kriisintarkaisuneuvoston johto ei ole varmistanut, että henkilöstöosastolla olisi riittävästi henkilöstöä, eikä ole painottanut rekrytointia tarpeeksi (ks. **kohta 116**).

Henkilöstön palkkaaminen itse henkilöstöosastolle niin, että sinne saadaan erittäin päteviä rekrytoinnin asiantuntijoita, on asetettava jatkuvasti etusijalle, kunnes yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston henkilöstötarpeet ovat lähes täyttyneet.

153. Henkilöstöpulan vuoksi yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto ei ole pystynyt täysin suorittamaan lakisääteistä tehtäväänsä laatia kriisintarkkaisuunselmiä, antaa kriisintarkkaisu päätöksiä ja varmistaa yhdenmukaistaminen ja johdonmukaisuus kriisintarkkaisu mekanismin puitteissa (ks. **kohta 114**).

Suositus 3

Yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston on vauhditettava työhönottoa ja annettava henkilöstöosastolle riittävät resurssit, jotta tämä selviää työhönottoon liittyvistä haasteista. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kriisintarkkaisuun ja toimintalinjojen asiantuntijoiden palkkaamiseen, myös ylempien toimien osalta. Jos henkilöstöä koskevia tavoitteita ei saavuteta tai jos tarvitaan väliaikaisia toimenpiteitä, yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston olisi harkittava vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten tilapäisten siirtojen tai ulkoistamisen lisäämistä.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: kesäkuu 2018.

Kansallisten kriisintarkkaisu viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön kehystä on parannettava

154. Operatiivisten tehtävien jako, mukaan luettuna vastuunjako, kansallisten kriisintarkkaisu viranomaisten ja yhteisen kriisintarkkaisuineuvoston välillä on edelleen epäselvä (ks. **kohta 122**). Sisäisten kriisintarkkaisu ryhmien nykyinen henkilöstömäärä on riittämätön (ks. **kohdat 124 ja 125**). Henkilöstön osoittamisesta sisäisiin kriisintarkkaisu ryhmiin vastaavat sekä yhteinen kriisintarkkaisuineuvosto että kansalliset kriisintarkkaisu viranomaiset. Yhteisellä kriisintarkkaisuineuvostolla ei ole virallisia valtuuksia, joiden perusteella se voisi vaikuttaa kansallisten kriisintarkkaisu viranomaisten sisäisiin kriisintarkkaisu ryhmiin nimeämään henkilöstöön (ks. **kohta 123**). Kriisintarkkaisuun prosessin toiminnan testaamiseksi ei järjestetä säännöllisiä harjoituksia, joihin osallistuisivat myös kansalliset kriisintarkkaisu viranomaiset (ks. **kohta 129**).

Suositus 4

Yhteisen kriisintarkastusneuvoston olisi

- a) selkeytettävä operatiivisten tehtävien jakoa ja vastuunjakoa kansallisten kriisintarkastusviranomaisten kanssa
- b) varmistettava, että sisäisissä kriisintarkastusryhmissä on riittävästi henkilöstöä, myös kehottamalla kansallisia kriisintarkastusviranomaisia nimeämään tarvittaessa lisää henkilöstöä
- c) järjestettävä säännöllisesti pankkien kriisintarkastus harjoituksia ja varmistettava, että kansalliset kriisintarkastusviranomaiset osallistuvat niihin täysimääräisesti.

Toteuttamisen tavoiteajankohta suositukselle a: mahdollisimman pian.

Toteuttamisen tavoiteajankohta suositukselle b: viimeistään vuoden 2018 lopussa.

Toteuttamisen tavoiteajankohta suositukselle c: mahdollisimman pian ja sen jälkeen säännöllisesti.

EKP:n kanssa tehtyä yhteisymmärryspöytäkirjaa on parannettava

155. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, ettei nykyisellä EKP:n kanssa tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla pystytä varmistamaan, että yhteinen kriisintarkastusneuvosto saa EKP:ltä tietoja johdonmukaisesti ja oikea-aikaisesti (ks. **kohdat 132 ja 133**). Kaikki yhteisymmärryspöytäkirjan osat eivät myöskään ole julkisia, mikä ei ole lainsäädäntökehyksen mukaista (ks. **kohta 131**). Yhteisen kriisintarkastusneuvoston ja EKP:n välillä parhaillaan käytävät neuvottelut tarjoavat mahdollisuuden käsitellä näitä kysymyksiä täysimääräisesti.

Suositus 5

Yhteisen kriisintarkastusneuvoston olisi pyrittävä yhdessä EKP:n kanssa muuttamaan yhteisymmärryspöytäkirjaa sen varmistamiseksi, että yhteinen kriisintarkastusneuvosto saa kaikki kriisintarkastustehtäviään varten tarvitsemansa tiedot. Jos yhteisymmärryspöytäkirjaa muutetaan, se olisi julkaistava lainsäädäntökehyksen mukaisesti.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: EKP:n kanssa parhaillaan käytävien keskustelujen yhteydessä, kuitenkin viimeistään maaliskuussa 2018.

Lainsäädäntökehys luo haasteita yhteiselle kriisintarkkailuneuvostolle

156. Nykyinen lainsäädäntökehys merkitsee epäjohtonmukaisuutta yhteisen kriisintarkkailuneuvoston ja EKP:n toimeksiantojen välillä. Yhteinen kriisintarkkailuneuvosto vastaa vähemmän merkittävien pankkien kriisintarkkailun suunnittelusta suoraan, kun taas EKP valvoo niitä vain välillisesti. Tämä aiheuttaa ylimääräistä hallinnollista rasitusta yhteiselle kriisintarkkailuneuvostolle, koska sen on oltava suoraan ja erikseen yhteydessä moniin kansallisiin toimivaltaisiin viranomaisiin (ks. **kohta 135**).

157. Nykyisessä tilanteessa, jossa EKP:llä on pysyvä tarkkailijan asema kaikissa yhteisen kriisintarkkailuneuvoston istunnoissa, mutta ei päinvastoin, yhteinen kriisintarkkailuneuvosto on tiedonkulun osalta täysin riippuvainen EKP:n hyvästä tahdosta (ks. **kohta 142**).

158. Tällä hetkellä lainsäädäntökehyksessä ei sallita sitä, että yhteinen kriisintarkkailuneuvosto käyttäisi operatiivista moratoriovälinettä kriisintarkkailun kohteena olevaan pankkiin, eikä BRR-direktiivin muuttamista koskevaan komission nykyiseen ehdotukseen sisälly tällaista välinettä tulevaisuuttakaan varten (ks. **kohta 62**).

Suositus 6

Yhteisen kriisintarkkailuneuvoston olisi hyödynnettävä nykyisen kehyksen käytäntöön soveltamisesta tähän mennessä saamiaan kokemuksia ja

- a) kehotettava lainsäätäjää mukauttamaan relevantteja asetuksia, jotta valvontaviranomaisen ja kriisintarkkailuviranomaisen toimeksiannot vastaisivat vähemmän merkittävien rajatylittävää toimintaa harjoittavien pankkien osalta toisiaan, tai varmistettava muulla tavoin täysimittainen tiedonkulku yhteiselle kriisintarkkailuneuvostolle
 - b) kehotettava lainsäätäjää tekemään riskipankeja ja muita yhteisen kriisintarkkailuneuvoston vastuualueeseen vaikuttavia kehityssuuntia koskevan tiedon kulusta valvontaviranomaiselta yhteiselle kriisintarkkailuneuvostolle nykyistä automaattisempaa
-

- c) kehotettava lainsäätäjää harkitsemaan myös moratoriovälineen asettamista yhteisen kriisiratkaisuneuvoston käyttöön.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: maaliskuu 2018.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Baudilio Tomé Muguruzan johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 28. marraskuuta 2017 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Klaus-Heiner LEHNE

presidentti

YLEISKATSAUS YHTEISEN SÄÄNTÖKIRJAN TÄRKEIMPIIN OSIIN

<u>TYYPPI</u>	<u>Aihealue</u>	<u>Laatija</u>	<u>Nimi</u>	<u>Linkki</u>
Direktiivi	Valvonta ja kriisinratkaisu	EP, neuvosto	BRR-direktiivi: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32_014L0059
Asetus	Valvonta ja kriisinratkaisu	EP, neuvosto	YKM-asetus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2014, yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismien ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/ALL/?uri=celex:32_014R0806
Direktiivi	Vakavaraisuusvaatimukset ja -valvonta	EP, neuvosto	Vakavaraisuusdirektiivi IV (CRD IV): Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta,	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32_013L0036

<u>TYYPPI</u>	<u>Aihealue</u>	<u>Laatija</u>	<u>Nimi</u>	<u>Linkki</u>
			direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta	
Asetus	Vakavaraisuusvaatimukset	EP, neuvosto	Vakavaraisuusasetus (CRR): Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32_013R0575
Direktiivi	Talletussuoja-järjestelmät	EP, neuvosto	Talletussuojadirektiivi: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32_014L0049
Standardit, ohjeet, suositukset ja lausunnot	Valvonta ja kriisinratkaisu, vakavaraisuusvaatimukset, talletussuoja-järjestelmät	EPV, komissio	Sitovat tekniset sääntely- ja täytäntöönpanostandardit; eisitovat ohjeet, suositukset ja lausunnot	http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/single-rulebook

LIITE II**LUETTELO PUUTTUVASTA EVIDENSSISTÄ**

Nro	Asiakirjan kuvaus/nimi	Pyynnön päivämäärä
1.	Operatiivisten osastojen roolia yksityiskohtaisemmin käsittelevä asiakirja	27.2.2017
2.	Tiedot sellaisen kriisinratkaisuyksikön kokoonpanosta, jossa on täysi määrä henkilöstöä, toimien tyypin (taidot ja asiantuntemus) näkökulmasta tarkasteltuna	22.12.2016
3.	Taustatiedot (analyysi) siitä, miten kriisinratkaisuun liittyvät eri toimet on määritelty	27.2.2017
4.	Kriisinratkaisuneuvoston vuoden 2017 työohjelmassa mainittu kriisinhallinnan käsikirja(luonnos)	17.1.2017
5.	Tietotekniikkastrategia(luonnos) ja toimintamalli	8.2.2017
6.	EKP:n käyttämä maksuvalmiutta koskevien tietojen malli	17.1.2017
7.	Yleiskatsaus toimintaperiaatteita koskevista sisäisistä päätöksistä	28.4.2017
8.	Varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteitä tai valvontatoimia koskevat YKM-astuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaiset EKP:n ilmoitukset	10.1.2017
9.	Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston EKP:lle tämän laatimista elvytyssuunnitelmista antama palaute ja asiaan liittyvä yhteydenpito	10.1.2017
10.	EKP:n antamat kriisinratkaisusuunnitelmien arviointia koskevat ohjeet	10.1.2017
11.	Pankkien elvytyssuunnitelmat	14.3.2017

LUETTELO VALITUISTA TIIVISTELMISTÄ PUUTTUVISTA TIEDOISTA

- Tiivistelmä muista toiminnoista eroteltaviksi tarkoitetuista sekä ylläpidettäviksi tarkoitetuista ydinliiketoiminta-alueista ja kriittisistä toiminnoista ja niiden ylläpitämisen syistä
 - Tiivistelmä kriisinratkaisun toteuttamiseen tarvittavasta ajasta
 - Tiivistelmä kriisinratkaisustrategian mahdollisista vaihtoehdoista
 - Tiivistelmä kriisinratkaisustrategian täytäntöönpanoa koskevan päätöksentekomenetelmän mahdollisista vaihtoehdoista
 - Tiivistelmä asianomaisten viranomaisten välisistä yhteistyö- ja koordinoitijärjestelyistä
 - Tiivistelmä arvostusta varten tarvittavista tiedoista
 - Järjestelyt asianomaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa varten
 - Tiivistelmä siitä, ovatko BRR-direktiivin 11 artiklan nojalla edellytetyt tiedot ajan tasalla
 - Tiivistelmä järjestelyistä, joilla varmistetaan pääsy maksujärjestelmiin, jotka ovat tarpeen kriittisten toimintojen ylläpitämiseksi
 - Tiivistelmä asiakkaiden positioiden siirrettävyyttä koskevasta arviosta
 - Vahvistus siitä, ettei kriisinratkaisua rahoiteta poikkeuksellisella julkisella rahoitustuella, keskuspankin hätärahoituksena antamalla maksuvalmiusavulla tai keskuspankin epätavallisin ehdoin antamalla maksuvalmiusavulla
 - Tiivistelmä toimenpiteistä, joita pankki tai konserni ehdottaa tai kriisinratkaisuviranomainen edellyttää purkamismahdollisuuksien esteisiin puuttumiseksi tai niiden poistamiseksi
-

Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston vastaus

I. Tausta

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (jäljempänä 'kriisinratkaisuneuvosto') muodostaa yhdessä pankkiunioniin osallistuvien jäsenvaltioiden kriisinratkaisuviranomaisten kanssa yhteisen kriisinratkaisumekanismiin (YKM), joka on eräs pankkiunionin peruspilareista. Sen tehtävänä on varmistaa lähellä kaatumista olevien pankkien ja pankkiryhmien kriisinratkaisu pankkiunionissa siten, että julkiseen talouteen ja reaaliin talouteen kohdistuu mahdollisimman vähän vaikutuksia. Yksi kriisinratkaisuneuvoston keskeisistä tehtävistä on laatia sen vastuualueeseen kuuluvien yritysten ja konsernien kriisinratkaisusuunnitelmat.

Nyt on oikea hetki tarkastella kriisinratkaisuneuvoston tähän mennessä saavuttamaa edistystä, kun sen perustamisesta on lähes kolme vuotta ja täysien kriisinratkaisuvaltuuksien saamisesta lähes kaksi vuotta. Kriisinratkaisuneuvosto on näin ollen tyytyväinen Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen, sillä se auttaa kriisinratkaisuneuvostoa edistymään edelleen tämän keskeisen tehtävänsä suorittamisessa.

Kriisinratkaisuneuvosto katsoo tässä suhteessa olevan tarpeen korostaa haasteita, joita sillä oli ensimmäisten toimintavuosiensa aikana, samoin kuin sen yhdessä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa saavuttamaa merkittävää edistystä. Kriisinratkaisuneuvosto haluaa myös tuoda esiin, miten pyritään toteuttamaan sen visio siten, että kriisinratkaisuneuvostosta tulee luotettu ja kunnioitettu kriisinratkaisuviranomainen, jolla on vahvat valmiudet ratkaista kriisejä.

II. Tarkastuksen sisältö ja lähestymistapa (tiivistelmän IV kohta sekä 13–23 kohta)

Vastaus tiivistelmän IV kohtaan sekä 23 kohtaan

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa tuoda myönteisenä asiana esiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja kriisinratkaisuneuvoston sopusointuiseen yhteistyön koko tarkastuksen aikana. Kriisinratkaisuneuvosto antoi tilintarkastustuomioistuimelle laajat mahdollisuudet tutustua kirjanpitoonsa ja henkilöstöönsä. Poikkeukset, joissa tutustumismahdollisuutta ei annettu, johtuivat seuraavista asianmukaisesti perustelluista syistä:

- Pyydettyjä asiakirjoja ei vielä ollut tai niistä oli olemassa vain luonnosversio tarkastuksen kenttätyön ajankohtana.
- Pyydettyt asiakirjat olivat peräisin Euroopan keskuspankilta (EKP) tai liittyivät EKP:n työhön. Tällaisissa tilanteissa kriisinratkaisuneuvosto pyysi tilintarkastustuomioistuinta osoittamaan pyyntönsä suoraan EKP:lle.
- Pyydettyihin asiakirjoihin sisältyi erittäin luottamuksellisia tietoja (eli pankkikohtaisia arkaluontoisia tietoja, joiden käsittelyssä kriisinratkaisuneuvostoa sitovat yleisesti salassapitovaatimukset, kuten yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen eli YKM-asetuksen 88 artikla). Tässä tapauksessa kriisinratkaisuneuvosto halusi soveltaa mahdollisimman korkeaa salassapidon tasoa, ja tarkastustehtävästä vastaavalle tiimille annettiin tiukoin ehdoin mahdollisuus tutustua tiettyihin asiakirjoihin osittain.

III. Kriisinratkaisusuunnitelmat (tiivistelmän V–VII kohta sekä 24-83 kohta)

Euroopan tilintarkastustuomioistuin korostaa, että kriisinratkaisun suunnittelussa on tehtävä lisää työtä, muun muassa asetettava määräajat täysin vaatimuksia vastaavien kriisinratkaisusuunnitelmien loppuun saattamiselle.

Yleisenä huomautuksena todettakoon, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin tarkasteli kriisinratkaisuneuvoston vuonna 2016 laatimien kriisinratkaisusuunnitelmien keskeisiä elementtejä, eivätkä tilintarkastustuomioistuimen havainnot siten heijasta kriisinratkaisusuunnitelmien vuoden 2017 laadintakierroksella saavutettua edistystä. Monet tilintarkastustuomioistuimen havainnot on otettu huomioon tänä vuonna laadituissa kriisinratkaisusuunnitelmissa. Lisäksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen sisältyy joitakin tulevaisuuteen viittaavia tietoja, jotka koskevat kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierroksia vuodesta 2017 eteenpäin. Jäljempänä esitetyt kriisinratkaisuneuvoston kommentit kuvastavat muun muassa kriisinratkaisuneuvoston nykyistä priorisoitua toimintamallia. Kriisinratkaisuneuvosto priorisoi toimintaansa jatkuvasti. Sen säännöllinen priorisointisykli on riskilähtöinen: siinä punnitaan keskenään niiden riskien todennäköisyyttä ja mahdollista vaikutusta, joita kriisinratkaisuneuvoston on käsiteltävä. Kriisinratkaisuneuvoston työn prioriteetteja voidaan siten mukauttaa joustavasti tuoreimpien tietojen perusteella.

Vastaus kohtaan VII:

Kriisinratkaisuneuvosto ei ole virallisesti määrittänyt kaikille vastuualueeseensa kuuluville pankeille yksilöllistä määräaikaa, johon mennessä niille on saatava valmiiksi täysin vaatimuksia vastaavat kriisinratkaisusuunnitelmat. Kriisinratkaisuneuvoston priorisoidun toimintamallin mukaisesti kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin jo nimennyt ensisijaiset pankit seuraavin perustein: i) pankkien riskialttius (esim. pankit, joiden vakavaraisuuden arviointiprosessissa (SREP) saama pistemäärä on 4), ii) monimutkaisuus ja iii) koko (esim. kaikki järjestelmän kannalta merkittävät pankit). Tällaisille pankeille asetetaan ensimmäisten joukossa omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat sitovat vähimmäisvaatimukset konsolidoidusti tämän vuoden kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierroksella. Lisäksi näille pankeille laaditaan ensimmäisten joukossa täysin vaatimuksia vastaava kriisinratkaisusuunnitelma. Pankkien purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuuksien olennaisten esteiden määrittäminen aloitetaan vuonna 2018, ja pankkien purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuuksia koskevat ilmoitukset Euroopan pankkiviranomaiselle (EPV) tehdään sen jälkeen. Kriisinratkaisuneuvoston tavoitteena on, että kaikilla sen pankeilla on täysin vaatimuksia vastaavat kriisinratkaisusuunnitelmat vuoteen 2020 mennessä. Olisi huomattava, että sen jälkeen, kun kriisinratkaisuneuvosto on määrittänyt, että jollain pankilla on purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuuksia koskeva olennainen este, mikä sekin on määrä tehdä vuonna 2019, kyseistä pankkia koskeva kriisinratkaisusuunnittelu keskeytetään, kunnes kyseinen merkittävä este on poistettu luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä annetun direktiivin eli ns. BRR-direktiivin 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällaisessa tapauksessa täysin vaatimusten mukaisen kriisinratkaisusuunnitelman vahvistaminen viivästyisi keskeytyksen vuoksi.

Vastaus kohtiin 30 ja 31:

Kriisinratkaisuneuvosto päätti vuonna 2016 sisällyttää kriisinratkaisusuunnitelmiin vain keskeiset tiedot helpottaakseen päätöksentekomenettelyä (sekä kriisitilanteessa että muutoin) ja horisontaalisia arviointeja sekä kriisinratkaisusuunnitelmien vertailtavuutta. Näihin kriisinratkaisusuunnitelmiin sisältyi liitteitä (muun muassa kriittisten toimintojen ja ydinliiketoiminta-alueiden määrittämisestä sekä rahoitukseen liittyvistä keskinäisistä riippuvuuksista), ja niiden tueksi oli laadittu tausta-asiakirjoja, joihin sisältyivät suunnitelmien perustana olevat analyysit ja yksityiskohtaiset tiedot. Viimeksi mainitut tausta-asiakirjat heijastavat kunkin tilanteen monimutkaisuutta, ja siitä syystä niiden sivumäärä vaihtelee suuresti.

Vastaus kohtaan 32:

Kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisusuunnitelmien laadintatyössä on määrätty vuodesta 2017 eteenpäin valmisteltavaksi kriisinratkaisusuunnitelman ja sen liitteiden lisäksi tekninen taustamuistio. Tekniset taustamuistiot otettiin käyttöön kriisinratkaisumekanismiin pankkikohtaisina sisäisinä valmisteluasiakirjoina, joihin sisältyvät kriisinratkaisusuunnitelman pohjana olevat tekniset analyysit ja oletukset. Kaikki kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevan päätöksenteon kannalta olennaiset tiedot on sen sijaan sisällytetty joko kriisinratkaisusuunnitelman päätteeksi tai sen liitteisiin. Vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelman laadintakierroksella sisäiset kriisinratkaisuryhmät tuottivat teknisiä taustamuistioita kriittisistä toiminnoista, pääsystä rahoitusmarkkinoiden perusrakenteisiin ja toiminnan jatkuvuudesta. Vaihtoehtoiset kriisinratkaisustrategiat ovat osa kriisinratkaisusuunnitelmia eivätkä teknisiä taustamuistioita.

Vastaus kohtaan 33:

Ennakoidaan, että vuoden 2018 maaliskuun loppuun mennessä noin kolmanneksella niistä 120 pankkiryhmästä, joiden kriisinratkaisuviranomainen on kriisinratkaisuneuvosto ryhmän tasolla, on niin sanotut kolmannen vaiheen kriisinratkaisusuunnitelmat (eli vuonna 2016 hyväksytyt suunnitelmat kattavammat kriisinratkaisusuunnitelmat, joihin tavallisesti sisältyvät omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset konsolidoidulla tasolla).

Vastaus kohtaan 38:

Kriisinratkaisuneuvosto toteaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksista, jotka koskevat strategista liiketoiminta-analyysia, että vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmiin sisältyvät omistusrakenne ja kuvaus pankkien liiketoimintamalleista, ja myös kriittiset toiminnot ja ydinliiketoiminta-alueet on määritetty.

Kriisinratkaisuneuvosto myöntää, että tietyt taloudelliset tiedot ovat oikeushenkilön tasolla hyödyllisiä kriisinratkaisusuunnitelmaa laadittaessa, ja sen takia siitä on määrätty kriisinratkaisusuunnitelmaa koskevassa käsikirjassa, mutta mitään oikeudellista vaatimusta tiettyjen taloudellisten tietojen sisällyttämisestä kriisinratkaisusuunnitelmaan ei ole.

Vastaus kohtaan 41:

Sen lisäksi, että kriisinratkaisuneuvosto on edistynyt kriittisten toimintojen alalla, mikä on jo mainittu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa,

kriisintarkastusneuvosto haluaa huomauttaa, että se on vuonna 2017 kehittänyt myös asiaankuuluvien tietojen arviointia ja kriittisten toimintojen määrittämistä koskevat toimintaperiaatteet, joita sovelletaan vuodesta 2017 eteenpäin.

Vastaus kohtaan 42:

Euroopan tilintarkastustuomioistuin totesi, että joissakin vuoden 2016 kriisintarkastusneuvoston suunnitelmissa eroteltiin vähittäis- ja yritystalletukset, mutta kaikissa suunnitelmissa ei tehty niin. Kriisintarkastusneuvosto haluaisi tähän todeta, että Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen 41 kohdassa tarkoitettua kriittisten toimintojen määrittelymallissa erotellaan kotitalouksien, yritysten (pk-yritysten ja muiden) ja julkishallinnon talletukset mahdollisina kriittisinä toimintoina. Siitä syystä tämä ero otetaan huomioon kriisintarkastusneuvoston suunnitelmissa vuoden 2017 kriisintarkastusneuvoston laadintakierroksella.

Vastaus kohtaan 43:

Kriisintarkastusneuvosto haluaa selventää, että säädöskehysten mukaisesti ainoastaan suojatut talletukset (eli enintään 100 000 euron talletukset) on automaattisesti suljettu velkakirjojen arvon alaskirjauksen ulkopuolelle (YKM-asetuksen 27 artiklan 3 kohdan a alakohta ja BRR-direktiivin 44 artiklan 2 kohdan a alakohta). Kaikki muut talletukset, sijoittajavastuuseen liittyvät talletukset mukaan luettuina, ovat periaatteessa alentamiskelpoisia, ja ne voidaan vapauttaa velkakirjojen arvon alaskirjauksesta vain, jos kriisintarkastusviranomaisella on käyttöä YKM-asetuksen 27 artiklan 5 kohdan tai BRR-direktiivin 44 artiklan 3 kohdan mukaisesti harkintavaltaa ainoastaan poikkeuksellisissa tilanteissa.

Siinä tapauksessa, että talletusten vastaanottaminen määritetään kriittiseksi toiminnoksi, se ei automaattisesti edellytä kyseisten vastuiden vapauttamista velkakirjojen arvon alaskirjauksesta, sillä pankin kyky ottaa talletuksia vastaan ei välttämättä heikkene velkakirjojen arvon alaskirjauksen takia: siihen tarvittavat perusrakenteet säilyvät, ja pankki jatkaa liiketoimintaansa kriisintarkastuksen jälkeen. Siitä syystä niiden vapauttaminen voisi olla perusteltua vain, jos sen katsotaan poikkeuksellisissa tilanteissa olevan tarpeen rahoitusvakauden perusteella YKM-asetuksen 27 artiklan 5 kohdan c alakohdan tai BRR-direktiivin 44 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti.

Lisäksi kriisintarkastusneuvosto haluaa huomauttaa, että käytännössä suurella enemmistöllä kriisintarkastusneuvoston vastuualueeseen kuuluvista pankeista on merkittävän tasoisia muuntotyypisiä velkoja, jotka ovat etusijajärjestyksessä sijoittajavastuuseen liittyvien talletusten alapuolella (eli luonnollisten henkilöiden ja pk-yritysten yli 100 000 euron talletukset) ja jotka on alaskirjattava ensin ja täysimääräisesti, ennen kuin sijoittajavastuuseen liittyviä talletuksia alaskirjataan. Siitä syystä sijoittajavastuuseen liittyvien talletusten rajaaminen alaskirjauksen ulkopuolelle on käytännössä vähemmän todennäköistä, koska niihin kohdistetaan alaskirjaus vähemmän todennäköisesti.

Lopuksi on todettava, että kriisintarkastusneuvosto määrittää ensisijaisia pankkeja varten omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset konsolidoidulla tasolla osana vuoden 2017 kriisintarkastusneuvoston laadintakierrosta.

Vastaus kohtaan 47:

Olisi selvennettävä, että kriisinratkaisuviranomaisten ei edellytetä kaikissa tapauksissa arvioivan pankin kykyä ilmoittaa talletussuojajärjestelmään tarvittavat tiedot. Komission delegoidun asetuksen 2016/1075 (DA 2016/1075) 24 artiklan mukaan kriisinratkaisuviranomaisten on ensin arvioitava tavanomaisen maksukyvyttömyysmenettelyn uskottavuus. Toteutettavuus – ja siten pankin kyky ilmoittaa tarvittavat tiedot talletussuojajärjestelmään – on arvioitava ainoastaan, jos tavanomaisen maksukyvyttömyysmenettelyn katsotaan olevan uskottava. Siitä syystä suuressa enemmistössä vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmia tällaista arviointia ei tarvittu, koska pankin likvidaatiota tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä ei pidetty uskottavana.

Vastaus kohtaan 48:

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa huomauttaa, että säädöskehyksessä ei vaadita kriisinratkaisuneuvostoa sisällyttämään suunnitelmiin tietoja talletussuojajärjestelmissä käytettävissä olevasta rahoituksesta. DA 2016/1075:n 24 artiklan 4 kohdassa edellytetään erityisesti, että kriisinratkaisuneuvoston on arvioidessaan likvidaation toteutettavuutta arvioitava ainoastaan pankin kykyä toimittaa asiaankuuluvat tiedot.

Sitä paitsi talletussuojajärjestelmän etukäteisrahoituksen taso ei vastaa kaikkien niiden varojen määrää, jotka ovat talletussuojajärjestelmään käytettävissä, koska direktiivissä 2014/49/EU eli talletussuojadirektiivissä säädetään talletussuojajärjestelmän lisärahoituslähteistä, muun muassa jälkikäteisrahoituksesta.

Vastaus kohtaan 60:

Pankin tietojärjestelmien riittämättömyys kaikkia kriisinratkaisuun liittyviä tarkoituksia varten, myös velkakirjojen arvon alaskirjausta, on todettu mahdolliseksi kriisinratkaisun esteeksi monessa kriisinratkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvassa pankissa. Kriisinratkaisuneuvosto on pyytänyt sen vastuulla olevia pankkeja parantamaan tiedonhallintajärjestelmiään tämän ongelmakohdan ratkaisemiseksi, ja EPV on koonnut työryhmän antamaan pankeille lisäohjeistusta siitä, minkälaisia valmiuksia niiden tiedonhallintajärjestelmiltä odotetaan, jotta ne täyttäisivät kriisinratkaisuviranomaisten vaatimukset.

Vastaus kohtaan 61:

Velkakirjojen arvon alaskirjaus toteutetaan laillisesti hallinnollisella määräyksellä, ja siksi se saa vaikutusvoiman määräyksen antamisajankohtana. Sen jälkeen tehtävä velkakirjojen arvon alaskirjaus saattaa viedä aikaa, mutta velat eivät tällä toteutusajanjaksolla pääse välttymään alaskirjaukselta.

Vastaus kohtaan 62:

Katso jäljempänä vastaus tiivistelmän XI kohtaan (ks. tämän vastauksen VII jakso).

Vastaus kohtaan 63:

Kriisinratkaisuvälineiden täytäntöönpanokelpoisuudesta todetaan, että DA 2016/1075:n 25 artiklan 3 kohdan e alakohdassa viitataan ”käytettävien kriisinratkaisuvälineiden täytäntöönpanokelpoisuu[teen], erityisesti kolmansissa maissa”. Kohta on tulkittava siten, että siinä viitataan ainoastaan kriisinratkaisuvälineiden

täytäntöönpanokelpoisuuteen kolmansissa maissa, ei EU:ssa, koska BRR-direktiivin 66 artiklan mukaan yhdessä jäsenvaltiossa hyväksytyt kriisinratkaisutoimet on pantava täytäntöön muissa jäsenvaltioissa. Siitä syystä täytäntöönpanokelpoisuutta ei ole tarpeen analysoida, jos kriisinratkaisua sääntelevä laki on EU:n jäsenvaltion laki.

Vastaus kohtaan 66:

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa huomauttaa, että sikäli kuin pankilla on suuria määriä vähittäismyyntiin meneviä joukkovelkakirjaemissioita, se on todettu kriisinratkaisuvälineiden onnistuneen käytön mahdolliseksi esteeksi, ja pankkeja on kannustettu vähentämään tällaisten emissioiden määrää tulevaisuudessa.

Vastaus kohtaan 67:

Pankin tietojärjestelmien riittämättömyys kaikkia kriisinratkaisuun liittyviä tarkoituksia varten, myös arvostusta, on todettu mahdolliseksi kriisinratkaisun esteeksi monessa kriisinratkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvassa pankissa. Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtaan 60.

Vastaus kohtaan 69:

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa huomauttaa, että vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla on kehitetty ohjeasiakirjoja, jotka koskevat toiminnan jatkuvuutta kriisinratkaisussa ja rahoitusmarkkinoiden perusrakenteissa, ja siitä syystä vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmissa on tältä osin aiempaa tarkempia tietoja.

Vastaus kohtaan 76:

Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtaan 33.

Vastaus kohtaan 77:

Osana vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierrosta, joka toteutetaan vuonna 2018, kriisinratkaisuneuvosto asettaa ensisijaisille pankeille sitovat tavoitteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten konsolidoidulla tasolla.

Vastaus kohtaan 78:

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa huomauttaa, että SREP-pisteystystä käytettiin muiden tekijöiden (kuten koon ja monimuotoisuuden) ohella ensisijaisten pankkien luettelon määrittämisessä. Ensisijaisille pankeille määritetään ensimmäisinä sitovat tavoitteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten osana vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierrosta.

Asettaessaan sitovaa tavoitetta omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten kriisinratkaisuneuvoston on otettava huomioon pankilla olevat pilarin 2 pääomavaatimukset, jotka kuvastavat vakavaraisuuden kokonaisarviointia, koska pankeilla, joilla on korkeammat SREP-pisteet, on tavallisesti korkeammat pilarin 2 pääomavaatimukset. Pilarin 2 pääomavaatimuksilla on olennainen merkitys, kun lasketaan sitä määrää, joka pankin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevissa vähimmäisvaatimuksissa tarvitaan pankin tappioiden kattamiseksi ja pääomapohjan vahvistamiseksi, joten kriisinratkaisuneuvosto käyttää pilarin 2 pääomavaatimuksia määrittäessään pankin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Kriisinratkaisuneuvostolle on kuitenkin tähän mennessä toimitettu vain pankin SREP-pisteytys ja kopio pankeille osoitetusta kirjeestä, jossa esitetään sen pilarin 2 pääomavaatimukset. Tässä vaiheessa kriisinratkaisuneuvostolle ei toimiteta pankin SREP-pisteytystä tukevaa yksityiskohtaista analyysiä eikä arviointia, joten tällaista analyysiä tai arviointia ei käytetä lisätietojen saamiseksi tavoitteen asettelussa pankin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten. Siinä yhteydessä, kun yhteisymmärryspöytäkirjaa EKP:n kanssa tarkistetaan, on tarkoitus, että kriisinratkaisuneuvostolle annetaan pääsy ensisijaisten pankkien yksityiskohtaisiin SREP-arviointeihin, jolloin ensisijaisina pidetään pankkeja, joiden SREP-pisteytys on 4 tai joiden SREP-pisteytys on 3 ja jonkin osatekijän pisteytys 4.

Vastaus kohtaan 79:

Pankeille ilmoitettiin alustavista puutteista omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa vuonna 2016, ja vuoden 2017 loppuneljänneksellä pankkien kanssa järjestetään seminaareja, joiden aikana pankkien tiedot puutteista saatetaan ajan tasalle vuoden 2016 lopun tietojen perusteella. Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten asetetaan sitovat tavoitteet vuonna 2017, ja niihin liittyy siirtymäkausi, joiden aikana kyseisten pankkien edellytetään poistavan omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamisessa todetut puutteet.

Vastaus kohtaan 80:

DA 2016/1075:n 22 artiklan 1 kohdan mukaan suunnitelman on sisällettävä "suunnitelman tiivistelmä, mukaan lukien kuvaus laitoksesta tai konsernista sekä tiivistelmä [saman artiklan] 2–8 kohdassa tarkoitetuista osista". Siinä sanotaan "tiivistelmä — osista", ei "tiivistelmä joka ainoasta osasta". DA 2016/1075:n 22 artiklan 2–8 kohdassa luetellaan tietokategoriat, jotka suunnitelmaan on sisällytettävä. Vaatimus koskee siis näiden eri kategorioiden tiivistelmää.

Vastaus kohtaan 81:

Vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmat olivat ensimmäiset kriisinratkaisuneuvoston hyväksymät kriisinratkaisusuunnitelmat, ja siten ne olivat ensimmäiset suunnitelmat, jotka esitettiin tiivistetysti pankeille. Siitä syystä palautetta ei ollut saatu siinä vaiheessa, kun vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmat hyväksyttiin. Pankeilta tähän mennessä saatu palaute otetaan huomioon seuraavissa toistuvissa kriisinratkaisusuunnitelmissa.

IV. Kriisinratkaisusuunnitelmia koskeva ohjaus (tiivistelmän kohta VIII sekä kohdat 84–102)

Vastaus tiivistelmän kohtaan VIII sekä kohtaan 84

Kriisinratkaisuneuvosto haluaa tuoda esiin, että sillä on kunnianhimoinen työohjelma kriisinratkaisun eri aiheita koskevien ohjeasiakirjojen valmistelemiseksi, ja ohjeiden antaminen on aikataulutettu eri ajankohdille vuonna 2017 ja vuoden 2018 alkupuoliskolla. Tässä yhteydessä kriisinratkaisuneuvosto haluaa alustavasti viitata seuraavia aiheita koskeviin ohjeasiakirjoihin: sisäisille kriisinratkaisuryhmille annettava ohjeistus, joka koskee kriittisiä toimintoja, pääsyä rahoitusmarkkinoiden perusrakenteisiin, toiminnan jatkuvuutta sekä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja

koskevia vähimmäisvaatimuksia. Näitä ohjeasiakirjoja on hyödynnetty vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmien laadinnassa.

Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten asettamista varten toimintaperiaatteet vuonna 2017 ja asettaa sitovat konsolidoidut tavoitteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia varten vuonna 2017. Toimintaperiaatteet omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten asettamista varten on jaettu sisäisille kriisinratkaisuryhmille, ja niitä käytetään, kun kriisinratkaisusuunnitelmia laaditaan vuoden 2017 kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierroksella.

Vastaus kohtaan 91:

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa: "Lyhennettyjen kriisinratkaisusuunnitelmien sisällöstä ei – ole vielä annettu ohjeita." Tähän kriisinratkaisuneuvosto haluaa vastata, että kriisinratkaisuneuvosto on nyt laatinut kriisinratkaisusuunnitelmia varten mallit, joita sisäisten kriisinratkaisuryhmien on määrä käyttää. Näissä uusissa malleissa annetaan ohjeita suunnitelmien sisällöstä.

Vastaus kohtaan 92:

Vuoden 2016 alussa perustettiin työryhmä, johon kuului kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten edustajia ja jonka tehtävänä oli käsitellä yksinkertaistettuja velvoitteita. Työryhmän työn tuloksena kriisinratkaisuneuvosto valmisteli ja hyväksyi syyskuussa 2016 vähemmän merkittävien laitosten yksinkertaistettuja velvoitteita koskevan menettelytapamuistion ja esitteli sen täysistunnolleen.

Menettelytapamuistiossa määritellään tärkeimmät periaatteet, jotka ohjaavat yksinkertaistettujen velvoitteiden soveltamista vähemmän merkittäviin laitoksiin. Siinä esitetään myös sellaisten laitosten kriisinratkaisusuunnitelmien sisältöä koskevat vähimmäisvaatimukset, joihin yksinkertaistettuja vaatimuksia sovelletaan.

Tällä välin työtä on tehty EPV:n tasolla laatimalla yksinkertaistettujen velvoitteiden soveltamista varten luonnoksia teknisiksi sääntelystandardeiksi. Teknisiä sääntelystandardeja koskeva julkinen kuuleminen päättyi 8. elokuuta 2017, ja komission on vielä hyväksyttävä ne. Tekninen sääntelystandardi syrjäyttää kriisinratkaisuneuvoston menettelytapamuistion, jota näin ollen tarkistetaan ja joka saatetaan ajan tasalle sen jälkeen, kun tekninen sääntelystandardi on hyväksytty ja julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Yksinkertaistettujen velvoitteiden soveltamisesta pankkeihin, jotka kuuluvat suoraan kriisinratkaisuneuvoston vastuulle, ei ole tehty päätöstä. Kun otetaan huomioon kriisinratkaisuneuvoston vastuualueeseen kuuluvien pankkien koko ja monimuotoisuus, on odotettavissa, että niiden joukossa yksinkertaistettuja velvoitteita sovelletaan vain kouralliseen pankkeja, jos yhteenkään, joten yksinkertaistettuja velvoitteita koskevien määritysten tekeminen ei ole ollut kriisinratkaisuneuvoston prioriteetti.

Vastaus kohtaan 93:

Kriisinratkaisuneuvosto perusti vuonna 2017 kriisinratkaisua varten tehtävää raportointia käsittelevän asiantuntijaverkoston, jonka tehtävänä on arvioida nykyisiä tietolähteitä, tunnistaa tiedoissa olevat aukot ja tehdä ehdotuksia raportoinnin parantamiseksi kriisinratkaisua varten. Verkoston työn tuloksia on hyödynnetty laadittaessa [EPV:n uusia](#)

[malleja](#), jotka on laatinut (komission täytäntöönpanoasetuksen 2016/1066 mukaisesti) kriisinratkaisua varten tehtävää raportointia koskevien teknisten täytäntöönpanostandardien tarkistamisesta vastannut EPV:n asiantuntijaverkosto. EPV:n uusissa malleissa otetaan huomioon kriisinratkaisuneuvoston aiemmin kehittämät mallit (muun muassa velkatietojen raportointia koskeva malli sekä rahoitusmarkkinoiden perusrakenteita ja kriittisiä toimintoja koskevat mallit). EPV:n mallit ovat nyt täysin yhteensopivia kriisinratkaisuneuvoston nykyisten mallien kanssa. Olisi huomattava, että vuoden 2017 raportointikaudella kriisinratkaisuneuvosto neuvoi pankkeja olemaan täyttämättä tiettyjä EPV:n malleja silloin, kun kyseisissä malleissa annettavat tiedot oli jo annettu kriisinratkaisuneuvoston malleissa.

Vastaus kohtaan 94:

Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus tiivistelmän kohtaan VIII kohtaan ja kohtaan 84.

Vastaus kohtaan 99:

Kriisinratkaisuneuvosto on kehittänyt kriittisten toimintojen mallin ja ohjeita pankkien itsearviointiin, ja niitä käytettiin tietojen keräämiseen vuoden 2017 suunnittelukierroksella. Se on myös yhdessä kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa laatinut toimintaperiaatteita koskevia ohjeita kriittisten toimintojen määrittämistä varten, jotta sisäiset kriisinratkaisuryhmät arvioisivat kriittisyyttä johdonmukaisemmin. Malli ja ohjeet ovat jo parantaneet kriittisten toimintojen arvioinnin johdonmukaisuutta ja vertailukelpoisuutta vuoteen 2016 verrattuna, sillä niiden avulla on yhdenmukaistettu kriittisten toimintojen tunnistamiseen käytettävät menetelmät ja indikaattorit. Olisi kuitenkin huomattava, ettei kriittisten toimintojen analyysi ole mikään automatisoitavissa oleva työ, vaan lopullinen tulos riippuu sisäisen kriisinratkaisuryhmän asiantuntija-arvioinnista. Odotetaan, että eri sisäisten kriisinratkaisuryhmien ja maiden väliset epäjohdonmukaisuudet havaitaan entistä helpommin ja että ne vähenevät ajan mittaan, nyt kun eri päätelmät ja analyysit ovat aiempaa paremmin vertailtavissa. Vertailujen helpottamiseksi kriisinratkaisuneuvosto on kehittänyt vertailevan analyysivälineen ("benchmarking") ja käyttänyt välinettä sisäisten tutkintaryhmien apuna, jotta ne saisivat arvioitaan varten paremmin tietoja.

Vastaus kohtaan 100:

Vaikka todettujen mahdollisten esteiden suhteen ei ole määrä toteuttaa virallisia toimia ennen vuotta 2018, pankeille on ilmoitettu näistä mahdollisista esteistä ja niitä kannustetaan toteuttamaan asianmukaisia toimia niiden poistamiseksi.

Vastaus kohtaan 101:

Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus tiivistelmän kohtaan VIII kohtaan ja kohtaan 84.

Vastaus kohtaan 102:

Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyi 16 sisäisen valvonnan standardia vuonna 2017. Niihin sisältyy 96 vaatimusta, joihin on pääasiassa saatu virike Euroopan komission kesäkuussa 2014 antamista tarkistetuista tehokasta hallintoa koskevista sisäisen valvonnan standardeista. Sisäisen valvonnan toimiston vuoden 2018 työsuunnitelma sisältää etenemissuunnitelman sisäisen valvonnan standardien toteutusta varten kriisinratkaisuneuvostossa.

V. Kriisinratkaisuneuvoston resurssien riittävyys (tiivistelmän kohta IX sekä kohdat 103–118)

Vastaus kohtaan IX:

Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus 114 ja 115 kohtaan.

Vastaus kohtaan 105:

Vaikka vuosi 2016 osoittautui vaikeaksi kriisinratkaisuneuvoston henkilöstötavoitteiden täyttämisen kannalta, vuonna 2017 kriisinratkaisuneuvosto on panostanut merkittävästi rekrytointikampanjoidensa priorisointiin ja ottanut palvelukseen 160 henkilöstön jäsentä, jotka ovat jo paikalla tai liittyvät kriisinratkaisuneuvostoon lähiviikkoina tai -kuukausina.

Vastaus kohtiin 106–109:

Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtiin 114 ja 115.

Vastaus kohtaan 110:

IT-tiimin henkilöstöpuutteita käsitellään parhaillaan. Avoinna on useita paikkoja, joista on tarkoitus ilmoittaa tulevina kuukausina. Tiimin pitäisi olla täysilukuinen vuoden 2018 kuluessa. Ennen sitä on jo käynnissä useita kehittämishankkeita. Kriisinratkaisusuunnitelmien laatimista tuetaan sopimuksella, joka on tehty EKP:n kanssa, jotta tärkein valvontatyökalu eli tiedonhallintajärjestelmä (IMAS) saataisiin kustomoitua kriisinratkaisukäyttöön. Uuden järjestelmän ensimmäinen versio on määrä ottaa käyttöön vaiheittain koko kriisinratkaisumekanismissa vuoden 2018 maaliskuun loppuun mennessä.

Vastaus kohtaan 114:

Kriisinratkaisuneuvosto on vuoden 2017 alusta alkaen toteuttanut useita isoja valintamenettelyjä, joiden tuloksena palvelukseen on otettu yli 100 henkilöstön jäsentä. Lyhyesti sanottuna kriisinratkaisuneuvostolla on vuoden 2018 alussa 306 henkilöstön jäsentä. Rekrytointitiimillä on käynnissä useita valintamenettelyjä, joiden ansiosta viraston henkilöstömäärä saavuttaa 350 jäsenen tavoitteen vuonna 2018.

Vastaus kohtaan 115:

Tarkastuksen ajankohtana kriisinratkaisuneuvosto oli jo valitsemassa sekä AST- että AD-henkilöstön jäseniä vahvistaakseen henkilöstöhallintotiimiään. Sen tuloksena henkilöstöhallinnossa työskentelee nykyisin 15 henkilöä, joista seitsemän yksinomaan rekrytoinnissa. Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto on ottanut palvelukseen väliaikaista henkilöstöä rekrytointiprosessien tukemiseksi vuoden 2017 alkupuoliskolla. Täten kriisinratkaisuneuvosto on pystynyt toteuttamaan kolme isoa valintamenettelyä kriisinratkaisuyksiköitä varten. Niiden ansiosta kriisinratkaisuneuvosto on voinut valita 80 henkilöstön lisäjäsentä, jotka joko ovat jo työssä tai liittyvät kriisinratkaisuneuvostoon lähiviikkoina/-kuukausina.

VI. Yhteistyö kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa (tiivistelmän kohta X ja kohdat 120–129)

Vastaus tiivistelmän X kohtaan sekä 122 ja 124 kohtaan:

Kriisinratkaisuneuvosto on täysistunnossaan hyväksynyt äskettäin tavoitteellisen toimintamallin, jossa roolit ja tehtävät jaetaan kriisinratkaisumekanismin sisällä, sisäisten kriisinratkaisuryhmien toiminta mukaan luettuna. Kriisinratkaisuneuvoston tähän mennessä saamat kokemukset osoittavat, että tehtävänjako kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kesken on nyt aiempaa selkeämpi. Sama selkeys tulee näkymään kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten välisen yhteistyökehityksen tulevassa tarkistuksessa.

Henkilöstön osalta katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtiin 114 ja 115.

Vastaus kohtiin 126 ja 128:

Pienehkö valvontatoiminto on ollut käytössä kesäkuusta 2016, jolloin kansalliselta kriisinratkaisuviranomaiselta saatiin ensimmäinen luonnos kriisinratkaisutoimenpiteeksi. Sen jälkeen kriisinratkaisuneuvosto on arvioinut yhdeksältä kansalliselta kriisinratkaisuviranomaiselta saadut noin 430 luonnosta kriisinratkaisutoimenpiteeksi. Kriisinratkaisuneuvoston valvontatoiminnon vähäisistä käytettävissä olleista resursseista huolimatta reagoivaa valvontaa harjoitetaan YKM-asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Lokakuussa 2016 kriisinratkaisuneuvosto perusti myös vähemmän merkittävien laitosten valvonnan työryhmän, joka keskittyy kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten vähemmän merkittäviä laitoksia koskevaan työhön. Kriisinratkaisuneuvosto hankkii nyt tämän työryhmän kautta merkittävästi tietoja kansallisissa kriisinratkaisuviranomaisissa käynnissä olevasta työstä. Kriisinratkaisuneuvoston valvontatoiminto ei merkitse kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten päivittäisen toiminnan valvontaa, vaan sen tavoitteena on pikemminkin varmistaa yhteisen kriisinratkaisumekanismin johdonmukainen ja tehokas toiminta koko pankkiunionissa.

VII. Yhteistyö EKP:n kanssa ja säädösehdotukset (tiivistelmän kohta XI ja kohdat 130–142)

Vastaus tiivistelmän kohtaan XI (säädösehdotusten ja moratoriovälineen osalta):

Kriisinratkaisuneuvosto on aloittanut komission kanssa YKM-asetuksen mahdollisten muutosten käsittelyn. Siihen on sisältynyt sekä mahdolliset tarkistukset BRR-direktiiviin teknisten kysymysten käsittelemiseksi että myös korkeamman tason toimintalinjakysymyksiä. Moratoriovälineen osalta kriisinratkaisuneuvosto on tukenut komission ehdotusta marraskuusta 2016 lähtien ja todennut ehdotuksen mahdolliset edut kriisinratkaisuviranomaisille. Kriisinratkaisuneuvosto tukee mahdollisuutta käyttää moratoriovälinettä tarvittaessa poikkeuksellisena toimenpiteenä, jotta kriisinratkaisuvälineiden soveltaminen olisi tehokasta. Moratoriovälineen keston pitäisi olla riittävä sen tehon varmistamiseksi, mutta se ei saisi olla niin pitkä, että rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarantuisi. Moratoriovälineen soveltamisalan osalta pitäisi myös varmistaa, että moratorio voi olla tehokas ja antaa kriisinratkaisuviranomaiselle mahdollisuuden kattaa riittävästi velkoja välineen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvin räätälöitynä tällaisen välineen edut voisivat olla riskejä suuremmat.

Vastaus tiivistelmän kohtaan XI sekä kohtiin 132 ja 133:

Kriisinratkaisuneuvosto ja EKP ajantasaistavat parhaillaan keskinäistä yhteisymmärryspöytäkirjaansa nykyisen yhteisymmärryspöytäkirjan soveltamisesta saadun kahden vuoden kokemuksen perusteella. Uuteen yhteisymmärryspöytäkirjaan sisällytetään pankkeja koskeva entistä laaja-alaisempi automaattinen tiedonjako, joka koskee erityisesti pankkeja, joita uhkaa kaatumisen (SREP-pisteytys 4 tai 3 siten, että jonkin osatekijän SREP-pisteytys on 4). Uudesta yhteisymmärryspöytäkirjasta on määrä sopia ja se on määrä toteuttaa viimeistään vuoden 2018 maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi sisäisen likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyä (ILAAP) ja sisäisen pääoman riittävyyden arviointimenettelyä (ICAAP) koskevat raportit jaetaan nyt kaikkien pankkien osalta automaattisesti sisäisten kriisinratkaisuryhmien kanssa EKP:n valvontaelimen päätöksen perusteella.

Vastaus kohtaan 141:

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa, että kriisinratkaisuneuvosto ei ole vielä vahvistanut menetelmää sen arviointiin, onko pankki lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuva. Kriisinratkaisuneuvosto vastaa valmistelewansa parhaillaan tämän alan toimintaperiaatteita määrittämällä tilanteet, joissa se voisi mahdollisesti käyttää tätä valmiutta, kun otetaan huomioon arvostuksen 1 ja lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi arvioimisen välinen yhteys sekä tarve välttää päällekkäisiä arviointeja, jolloin kriisinratkaisuneuvosto toimisi pelkkänä varjovalvojana.

Lisäksi kriisinratkaisuneuvosto toteaa, että vaikka kriisinratkaisuneuvoston rooli lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi toteamisessa on valvonnan laiminlyöntien minimoinnin kannalta tärkeä systeeminen tae, ensisijainen vastuu tällaisen arvion tekemisestä on valvojalla, jolla on parhaiten kaikki relevantit tiedot käytettävissään.

Tarkastuksen ajankohtana kriisinratkaisuneuvosto ei ollut vielä käyttänyt tätä toimivaltaa, vaan kaikissa viimeaikaisissa kriisitapauksissa EKP on tehnyt päätöksen lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi toteamisesta YKM-asetuksen mukaisesti.

VIII. Johtopäätökset ja suositukset

Vastaus suositukseen 1:

Suositus hyväksytään osittain. Erityisesti

- (a) Vaikka kriisinratkaisuneuvosto ei ole vielä virallisesti määrittänyt kaikille sen vastuualueeseen kuuluville pankeille yksilöllistä päivämäärää, johon mennessä kriisinratkaisusuunnitelmien on oltava täysin vaatimusten mukaisia, kriisinratkaisuneuvosto käyttää jo nyt priorisoitua toimintamallia (ks. edellä kriisinratkaisuneuvoston vastaukset jaksossa "Kriisinratkaisusuunnitelmat"). Viimeksi mainitun toimintamallin mukaisesti riskialtteimmat pankit on jo tunnustettu ja määritetty kriisinratkaisuneuvoston ensisijaisiksi pankeiksi, joille laaditaan kriisinratkaisuneuvoston kattavimmat kriisinratkaisusuunnitelmat eli ns. kolmannen vaiheen suunnitelmat. Kaikilla kriisinratkaisuneuvoston pankeilla on määrä olla täysin vaatimuksia vastaavat kriisinratkaisusuunnitelmat vuoteen 2020 mennessä, ja jotkin suunnitelmat saavuttavat tämän viimeistelyasteen jo vuonna 2019.

- (b) Olennaisten esteiden määrittäminen aloitetaan vuonna 2018, ja pankkien purkamis- tai uudelleenjärjestämismahdollisuuksia koskevat ilmoitukset EPV:lle tehdään sen jälkeen.
- (c) Tätä suositusta noudatetaan vuoden 2018 kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierroksella.

Vastaus suositukseen 2:

Suositus hyväksytään täytäntöönpanopäivämäärää lukuun ottamatta. Erityisesti

- (a) Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyi omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevien vähimmäisvaatimusten asettamista varten toimintaperiaatteet lokakuussa 2017, ja ne toteutetaan vuoden 2017 suunnittelukierroksella. Esteiden poistamista koskevat toimintaperiaatteet valmistellaan vuonna 2018 toteutettavaksi vuoden 2018 suunnittelukierroksella. Kaikilla kriisinratkaisuneuvoston pankeilla on täysin vaatimuksia vastaavat kriisinratkaisusuunnitelmat vuoden 2020 kriisinratkaisusuunnitelmien laadintakierrokseen mennessä.
- (b) Kriisinratkaisun suunnittelun käsikirja saatetaan ajan tasalle vuonna 2018.
- (c) Kriisinratkaisun suunnittelun käsikirjaan sisällytetään sen vuonna 2018 päivityksessä ohjeita kriisinratkaisuskenaarioista, joita on sääntelyjärjestelmän mukaisesti sisällytettävä kriisinratkaisusuunnitelmiin.

Vastaus suositukseen 3:

Suositus hyväksytään. Kriisinratkaisuneuvosto haluaa viitata kohtiin 114 ja 115 antamiinsa vastauksiin ja huomauttaa, että merkittävää edistystä on jo saavutettu, minkä ansiosta sekä kriisinratkaisuneuvoston henkilöstöosaston että kriisinratkaisuneuvoston kokonaisuudessaan odotetaan saavuttavan henkilöstömäärille asetetut tavoitteet vuoden 2018 alkupuolella.

Vastaus suositukseen 4:

Suositus hyväksytään. Erityisesti:

- (a) Mitä tulee suositukseen selkeyttää operatiivisten tehtävien jakoa ja vastuunjakoa kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten kanssa, kriisinratkaisuneuvosto on äskettäin täysistunnonsa hyväksynyt tavoitteellisen toimintamallin, jossa roolit ja tehtävät jaetaan kriisinratkaisumekanismin sisällä, sisäisten kriisinratkaisuryhmien toiminta mukaan luettuna. Selkeytyminen perustuu aiempiin kokemuksiin, ja se tulee näkymään myös kriisinratkaisuneuvoston ja kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten välisen yhteistyökehyksen tulevassa tarkistuksessa.
- (b) Vaikka kriisinratkaisuneuvosto voi varmistaa sisäisten kriisinratkaisuryhmien riittävät henkilöstömäärät ainoastaan kriisinratkaisuneuvoston henkilöstön osalta, kriisinratkaisuneuvosto välittää Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suosituksen kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille ja keskustelee näiden kanssa mahdollisuuksista osoittaa tarvittaessa näihin tehtäviin lisähenkilöstöä.
- (c) Kriisinratkaisuneuvosto haluaa huomauttaa, että se on jo suunnitellut kaksi harjoitusta vuodelle 2018.

Vastaus suositukseen 5:

Suositus hyväksytään. Erityisesti todetaan, että kriisinratkaisuneuvosto ja EKP ajantasaistavat parhaillaan yhteisymmärryspöytäkirjaansa. Se on määrä hyväksyä viimeistään vuoden 2018 maaliskuun loppuun mennessä. Yhteisymmärryspöytäkirja ja sen liitteet julkaistaan sen jälkeen.

Vastaus suositukseen 6:

Suositus hyväksytään. Erityisesti:

- (a) Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtaan XI.
- (b) Kriisinratkaisuneuvosto on jo aiemmin todennut olevan tärkeää parantaa tiedonkulkua valvojalta (myös siten, että kriisinratkaisuneuvostolla on automaattisesti mahdollisuus osallistua valvontaelimeen). Kriisinratkaisuneuvosto aikoo jatkossakin korostaa tätä näkökohtaa. Katso myös kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtiin 132 ja 133.
- (c) Katso kriisinratkaisuneuvoston vastaus kohtaan XI.

Tapahtuma	Päivämäärä
Tarkastuksen suunnittelumuistio hyväksytty/ Tarkastus alkoi	8.11.2016
Kertomusluonnos lähetetty yhteiselle kriisiratkaisuneuvostolle	12.10.2017
Lopullinen kertomus hyväksytty kuulemismenettelyn jälkeen	28.11.2017
Yhteisen kriisiratkaisuneuvoston viralliset vastaukset saatiin kaikilla kielillä	11.12.2017

Brysselissä toimiva yhteinen kriisinratkaisuneuvosto perustettiin vuonna 2014 osana rahoituskriisin ratkaisemiseen tähtääviä toimia. Kriisinratkaisuneuvoston tehtävänä on vastuualueelleen kuuluvien kaatuvien pankkien kriisinratkaisu. Kriisinratkaisuneuvoston vastuualue kattaa tällä hetkellä noin 140 euroalueen pankkia.

Tarkastuksessa arvioitiin yhteisen kriisinratkaisuneuvoston yleisiä sääntöjä ja ohjeita, yksittäisiä pankkeja koskevan kriisinratkaisun suunnittelua sekä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston henkilöstöressurssien riittävyttä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita kaikilla näillä aloilla. On kuitenkin todettava, että yhteisen kriisinratkaisuneuvoston perustaminen tyhjästä oli jo sinällään erittäin mittava haaste, mikä on otettava huomioon mahdollisten puutteiden tarkastelussa. Tilintarkastustuomioistuin esittää joukon suosituksia, jotka liittyvät kriisinratkaisusuunnitelmien valmisteluun ja kriisinratkaisua koskevien sääntöjen ja ohjeiden viimeistelyyn. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa myös, että yhteinen kriisinratkaisuneuvosto lisää henkilöstönsä määrää ja parantaa henkilöstöhallinnon menettelyjään.

40
1977-2017

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

Julkaisutoimisto

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1

Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/Pages/ContactForm.aspx

Verkkosivut: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

©Euroopan unioni, 2017.

Euroopan unionin tekijänoikeuden piiriin kuulumattomien kuvien tai muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetty lupa suoraan tekijänoikeuden haltijoilta.